

Upravnistvo: Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Delna rekonstrukcija angleške vlade

V angleški javnosti so se zadnje tedne večkrat slišale dosti ostre kritike proti zunanji in obrambni politiki vlade. Zato ni pred dnevi nikogar presenetilo, da sta oba v poštev prihajajoča resorna ministra, zunanji minister Halifax in letalski minister Swinton, ponudila ministrskemu predsedniku Chamberlainu svojo demisijo. Chamberlain je ostavko letalskega ministra Swintona sprejel, zunanjega ministra pa je pregovoril, da je še nadalje ostal v vladi.

Lord Halifax je svojo željo po ostavki utemeljeval med drugim tudi s tem, da ni član spodnje zbornice in da zato ne more nikdar osebno nastopiti pri zunanje-političnih debatah v parlamentu, kar po njegovem mnenju samo večja nezadovoljstvo poslancev proti zunanji politiki vlade. Chamberlain, ki je ta argument upošteval pri kolonialnem ministru Ormsbyju-Goreju, ki je po smrti svojega očeta, člana lordske zbornice, sam postal član te zbornice kot lord Harlech, ga ni upošteval pri lordu Halifaxu, kar samo znova potrjuje, da je bil lord Halifax po Edenovem odstopu dne 20. februarja t. l. imenovan za zunanjega ministra s prav posebno zunanje-politično mislijo, ki je Chamberlain še ne smatra za izvršeno. Najnovejši mednarodni razvoj, zlasti zastoj v pogajanjih med Francijo in Italijo, med katerima je Angliji po podpisu italijansko-angleškega sporazuma sama po sebi določena vloga posredovalke, Chamberlainu zaenkrat očitno še vedno narekuje vztrajanje v dosedanjem zunanje-političnem kursu.

Proti slehernim morebitnim presenečenjem pa se je realistični angleški premier hotel zavarovati vsaj s tem, da je ustregel želji opozicije po odstranitvi letalskega ministra Swintona, ki je bil zlasti prejšnji četrtek izpostavljen hudim napadom v parlamentu, češ da je letalska obramba zanemarljiva. To priliko je Chamberlain obenem uporabil za delno rekonstrukcijo svojega kabineta, v katerem je bilo treba razen letalskega ministra Swintona, ki je sam odstopil in s tem predsedniku vlade močno olajšal njegov posel, nadomestiti tudi odstopivšega kolonialnega ministra Ormsbyja-Goreja.

Za novega letalskega ministra je bil imenovan dosedanj minister za javno zdravje Kingsley Wood, ki uživa kot spreten organizator tudi zaupanje opozicije, za novega kolonialnega ministra pa Malcolm Macdonald, sin pokojnega Macdonalda, ki je bil že doslej član vlade kot minister za domovino. Na Woodovo mesto je bil za zdravstvenega ministra imenovan dosedanj državni tajnik za Škotsko Walter Elliot, na Macdonaldovo mesto ministra za domovino pa dosedanj državni podtajnik za domovino lord Stanley. To so bistvene spremembe, izvršene z rekonstrukcijo Chamberlainove vlade.

Sodeč po sprejemu, ki ga je bil novi letalski minister deležen v torek v spodnji zbornici, ko je še odgovarjal na vprašanja poslancev kot bivši minister javnega zdravja, lahko ugotovimo, da je imel Chamberlain zlasti v tej izbiri srečno roko. Svoje velike organizacijske sposobnosti, zaradi katerih je Wood v parlamentarnih krogih splošno cenjen, je pokazal že kot poštni minister v dobi od 1931—1935. Njegova desna roka pri izvajanju širokopoteznega letalskega programa, kakor ga zagovarjajo mnogi konservativni odličniki ter vsa opozicija, bo kapitan Balfour kot državni podtajnik, ki je sam letalec ter se dobro spozna zlasti na trgovsko plat letalske industrije.

Dasi se je celotno število angleških domačih in prekomorskih letal od leta 1935 najmanj podvojilo in se danes vsaj približno lahko ceni na preko 2000 letal, se vendar v vseh angleških krogih, ki kažejo zaskrbljenost glede uspešnosti angleške obrambe, zlasti letalske, postavlja zahteva po pospešenem tempu letalske produkcije. Zdi se, da je Kingsley Wood kot nalašč pozvan, da stori v tem pogledu pomembne korake naprej, kajti kot organizator bo nedvomno vso svojo pozornost posvetil hitrejši letalski produkciji doma, obenem pa tudi organizaciji pospešene dobave od drugod skupno z izvedbo načrta o ustanovitvi zasilne industrije za primer vojne.

Tak program bo nedvomno v veliki meri ublažil tudi kritiko vladne zunanje politike, zlasti v nezadovoljnih konservativnih krogih, ker so ti preprčani, da se bodo slabosti te politike mogle tam manj kazati, kolikor bolj bo Anglija skrbela za svojo uspešno obrambo. Tu pa mora prevzeti na svoje rame levji delež prav letalsko ministrstvo, kajti po splošni sodbi je na tem področju še posebno potrebna nagla akcija. Vsa ostala vprašanja narodne obrambe se lahko potem sporazumno rešijo z vzporeditvijo vseh narodno-obrambnih akcij posameznih vojaških resorov. Angleški konservativci stavijo v tem pogledu velike nade tudi v mladejša, komaj 39letnega vojnega ministra

ANGLIJA POSREDUJE MED FRANCIO IN ITALIJO

Francosko-italijanska pogajanja na mrtvi točki — španski problem kamen spotike med obema državama

Pariz, 19. maja. h. Optimistično razpoloženje glede nadaljevanja francosko-italijanskih pogajanj je skoro popolnoma izginilo. Dejstvo je, da so bila francosko-italijanska pogajanja zaradi španskega vprašanja prekinjena. V italijanskih službenih krogih izjavljajo, da spora s Francijo tako dolgo ni mogoče urediti, dokler bo Francija dovoljevala transporte vojnih potrebščin preko pirenejske meje in po francoskih teritorialnih vodah na Sredozemskem morju v smeri proti Barceloni. Zato tudi zunanji minister Ciano ni več povabil francoskega odpravnika Blondela na razgovor. Če se bo Blondel zopet zglasil v rimskem zunanjem ministrstvu, bo zvedel, da je pogoj za nadaljevanje pogajanj prepoved transportov vojnih potrebščin preko španske meje. V načrtu za pogajanja, ki ga je Blondel izročil Cianu, španske vprašanje sploh ni bilo omenjeno, dočim se načrt, ki ga je predložil Ciano Blondelu bavi prvenstveno s tem vprašanjem.

Iz službenega vira se doznava, da čaka sedaj francoska vlada na italijansko pobudo za nadaljevanje pogajanj. V zvezi s tem je bil tudi sestanek angleškega poslanika v Rimu, lorda Perth, s Cianom. Lord Perth je dobil od Halifaxa in Plymoutha nova navodila glede umaknitve prostovoljcev iz Španije ter mislijo, da bo mogoče na njihovi podlagi doseči prehodni sporazum z Italijo. Nadalje trdijo, da je vzrok prekinitve pogajanj med Francijo in Italijo tudi to, ker je francoski kolonialni minister zahteval rekrutacijo 70.000 domačinov v kolonijah. Italijanska vlada namreč želi zvedeti, zakaj je potrebno Franciji toliko število kolonialnih vojakov, in kje jih bodo uporabljali za službo. Kakor znano, se je Italija v pogodbi z Anglijo odrekla rekrutaciji domačinov v Abesiniji, če bodo ostale sredozemske sile strole to tudi v svojih kolonijah.

»Petit Parisien« opozarja, da bo tudi pogodba med Anglijo in Italijo izgubila mnogo na vrednosti, če ne bo sklenjen sporazum med Rimom in Parizom. Anglija je namreč mnenja, da je ureditev sredozemskega vprašanja nemogoča brez Francije in si želi zato zblížanja med Parizom in Rimom. To je bil tudi glavni cilj posredovanja lorda Perth pri Cianu. V Londonu sodi, da Italija ni pripravljena dati Franciji enakih koncesij, kakor jih je dala Angliji, in da je Nemčija svetovala Italiji, naj drugače postopa s Francijo in drugače z Anglijo. V Berlinu in Rimu namreč upajo, da se jim bo posrečilo napraviti razdor med Francijo in Anglijo.

Pomen posredovanja lorda Perth

Rim, 19. maja. Včerajšnjemu razgovoru med italijanskim zunanjim ministrom grofom Cianom in angleškim poslanikom lordom Perthom pripisujejo, kakor se danes doznava, večji pomen, kakor to izhaja iz uradne objave. V resnici je šlo za to, da se prouči, ali in v kolikoli bi moglo stališče Francije v španskem vprašanju ter napram Italiji vplivati na nadaljnji razvoj angleško-italijanskega pomirjenja. Kakor znano, stoji pogodba med Rimom in Londonom v veljavo šele po ureditvi španskega problema. Obstoji vzrok za domnevo, da sta London in Rim čutila potrebo razgovorati se o tem. Brez dvoma se opazja na obeh straneh prizadevanje, da se nadaljuje akcija za pomirjenje v Sredozemskem morju. Kakor se zdi, je v razgovoru med grofom Cianom in lordom Perthom najbrže obstojala soglasnost v tem, da Italija nima nobenega razloga, da bi bila napram Franciji v vprašanju prostovoljcev bolj popustljiva kot napram Angliji. Tudi trditve, da Italija odklanja Franciji koncesije, ki jih je dovolila Angliji, ne odgovarja dejstvu.

London, 19. maja. AA (Reuter) V zvezi z včerajšnjim obiskom lorda Perth, britanskega poslanika v Rimu, pri italijanskem zunanjem ministru grofu Cianu, pravijo, da so se pri angleško-francoskih razgovorih dogovorili, da bo britanska vlada dala na razpolago svoje naklonjeno sodelovanje, da olajša pogajanja med Francijo in Italijo. Zato mislijo, da je včerajšnji obisk izraz želje britanske vlade, da pripravi pot za ta pogajanja.

Pariz, 19. maja. h. Danes ni bilo sestanka med grofom Cianom in lordom Perthom, pač pa je angleški poslanik konferiral z francoskim odpravnikom poslov v Rimu. V diplomatskih krogih izjavljajo, da je angleška vlada pooblastila svojega poslanika v Rimu, naj naprosi italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana, naj bolj točno tolmači zadnji Mussolinijev govor v Genovi. Italijanski zunanji minister je izjavil, da zahteva njegova vlada takojšnjo obnovitev

Horeja-Belisha, po rodu Žida in nekdandnjega liberalca, katerega kariera se da primerjati samo z Edenovo, dasi je za angleške pojme brez onega privlačnega aristokratskega obeležja, ki je značilno za bivšega zunanjega ministra. Njegova glavna naloga je za sedaj uspešno zbiranje prostovoljcev za armado, njegova ambicija pa nedvomno uvedba obvezne vojaške dolžnosti v Angliji. Kakor se vidi, postavlja angleška obramba velike zahteve na one, ki so poklicani, da jo v sedanjem mednarodnem položaju uspešno organizirajo.

kontrola na pirenejski meji brez ozira na izvedbo italijansko-angleškega sporazuma o odhodu tujih dobrovoljcev iz Španije. Na merodajnem mestu izjavljajo, da je Francija brez drugega pripravljena zopet obnoviti kontrolo na pirenejski meji, toda s pogojem, da se zopet obnovi kontrola tudi na mejah drugih držav, zlasti tudi kontrola na pomorski meji.

Italija ne misli popustiti

Rim, 19. maja. o. V tujakajšnjih političnih krogih je prevladovalo danes prepričanje, da ni nobenega upanja za nadaljevanje pogajanj med Francijo in Italijo, dokler Francija ne bo sprejela italijanske zahteve, da popolnoma zapre francosko-špansko mejo. Italija je pripravljena, da prevzame v sporazumu s Francijo iste obveznosti, ki jih vsebuje njen sporazum z Anglijo, zahteva pa, da Francija izpremeni svoje sedanje zadržanje, ki je otežkočilo pravilni izhod iz španske vojne.

Pariški listi o vzrokih prekinitve pogajanj

Pariz, 19. maja. h. Listi se bavijo z analizo vzrokov prekinitve francosko-italijanskih pogajanj. »Intransigent« meni, da so v razgovorih med Mussolinijem in Hitlerjem v Rimu sklenili ne samo, da se okrepi os Rim-Berlin, temveč tudi, da se razkroji os London-Pariz in skrhra angleško-francosko prijateljstvo, ki je bilo na konferenci v Londonu ojačeno. Berlin tudi želi, da bi Francija prelomila z Moskvom, Rim pa, da bi se London odtujil Parizu. »Paris Soir« piše, da je Mussolini z vojaškim položajem v Španiji nezadovoljen. Vendar je treba pričakovati, da bo angleško posredovanje imelo uspeh. Pred

Nestrpnost v Londonu?

Neugoden odmev zavlačevanja italijansko-francoskih pogajanj v angleških vladnih krogih — Angleška vlada za posredovanje

London, 19. maja. b. Veliko pozornost je v tujakajšnjih političnih krogih zbudil včerajšnji razgovor francoskega poslanika v Londonu Corbina s stalnim državnim podtajnikom v zunanjem ministrstvu. V zvezi s poročili o zastoji italijansko-francoskih pogajanj za sklenitev sporazuma, ki naj bi dopolnil angleško-italijanski sporazum, kakor je to od vsega začetka želela angleška vlada, so se pojavile govorice, da se hočeta angleška in francoska vlada glede na spremenjeni položaj, ki je nastal po Mussolinijevem govoru v Genovi, posvetovati, preden bi se odločili za nadaljnje korake in pobude. Nobenega dvoma ni, da je angleška vlada zelo zainteresirana na tem, da stori s svoje strani vse za čimprejšnjo

obnovitvijo francosko-italijanskih pogajanj je treba računati z novim razgovorom med italijanskim zunanjim ministrom in angleškim poslanikom.

Pogajanja se nadaljujejo

Pariz, 19. maja. h. (Ob 19. uri). Nocoj se demantirajo vznemirljive vesti o poostritvi položaja med Rimom in Parizom. Italijanski krogi izjavljajo, da ni nobenega poudora za vznemirjenje in da se francosko-italijanska pogajanja normalno nadaljujejo.

Kar se tiče češkoslovaškega vprašanja, izjavljajo v Rimu, da se Italija ne interesira za problem sudetskih Nemcev.

Oficiozni pariški demantiji

Pariz, 19. maja. b. Francoski listi so objavili naslednje oficiozne demantije: 1. glede govorice, da se češkoslovaški in sovjetski vojni material prevaža preko francoskega ozemlja v Katalonijo in sploh na ozemlje republikanske Španije; 2. da bi bil francoski generalni štab pomagal barcelonski vladi pri izgotovitvi načrtov za nove vojne operacije; 3. da je Mussolini stavil Franciji zahtevo, da se sprijazni z zmago generala Franca v Španiji. Istočasno poudarjajo listi, da francosko-italijanska pogajanja niso bila prekinjena. V pogledu Španije Francija ne bo spremeniila svojega zadržanja in bo še nadalje vztrajala pri politiki popolnega nevmešavanja v španske notranje zadeve, seveda pod pogojem, da se tega načela drže tudi vse druge države. Tudi v zadržanju Francije napram češkoslovaški ne more nastopiti nobena sprememba.

Izravnanje nastalih diferenc med Parizom in Rimom, ker se v odgovornih angleških krogih dobro zavedajo, da bi ostal angleško-italijanski sporazum brez dopolnitve s sporazumom med Francijo in Italijo samo mrtva črta na papirju. Eden izmed pogojev izvedbe angleško-italijanskega sporazuma je, kakor znano, tudi ureditev španskega vprašanja, na katerem pa nista zainteresirani samo Anglija in Italija, temveč tudi Francija, ki kaže v tem pogledu razumljivo občutljivost.

V poučenih krogih zatrjujejo, da je bilo vsakomur od vsega početja jasno, da bo predvsem od poteka dogodkov v Španiji odvisno, ali se bodo pogajanja s Francijo nadaljevala po Hitlerjevem obisku v Ita-

Japonci prodrli v Hsičov

Po tokijskih vesteh so japonske čete po ogorčenih bojih prodrle v Hsičov, kjer se sedaj razvijajo poulični boji

Sanghaj, 19. maja. o. Po poročilih vojnega dopisnika International News Servicea ogorčena bitka pri Hsičovu, ki je ključ do kitajskih postojank na jugu Santanga, še vedno traja. Davi ob 8. so prodrli prvi japonski motorizirani oddelki po krvavi borbi z zapada v predmestje Hsičova ter razgnali tamonjši kitajski postojanko. V teku dneva je nastal kratek odmor, po katerem pričakujejo splošen napad na mesto. V nasprotju z vestmi, da so Kitajci večji del svojih čel že umaknili s postojank v Hsičovu in okrog njega ter da se umikajo proti vzhodu in jugovzhodu, pravijo tuji opazovalci, da je v Hsičovu in v okolici še vedno zbranih 250.000 kitajskih vojakov, ki so dobili celo nova ojačenja in ki branijo vsako ped zemlje. Po mnenju tujih vojaških opazovalcev so Kitajci na mnogih delih fronte pri Hsičovu prešli v protiofenzivo. Med tem so Japonci pričeli novo ofenzivo pri lunghajski železnici pri Langfengu, 90 km vzhodno od Kwajteha torej okrog 150 km daleč od Hsičova ter na več krajih prodrli do železnice. V teh ogorčenih bojih sta padla poveljniki honanske divizije general Lipifeng ter namestnik poveljnika kvangsujske divizije general Canguan.

Japonci so opoldne objavili da je Hsičov že prišel v njihovo posest kar pa so Kitajci demantirali. Popoldne so Japonci poročali da Hsičov še ni v njihovi oblasti, pač pa so njihove motorizirane čete vdrle v mesto kjer se med plameni razvijajo sedaj poulični boji. Kitajci so objavili, da je res neka japonska kolona prispela pred mesto, da pa je bila vržena nazaj.

Pod razvalinami hiš v Hsičovu, ki so v plamenih, je na stotine mrličev. Vse ulice so polne vojakov, ki se umikajo in prebivalstva, ki beži iz mesta. Po nekaterih vesteh se je Japoncem s pomočjo letal posrečilo ob 11. dopoldne prodrli v sredino mesta. Japonci so preprčani, da bodo še danes zlomili zadnji kitajski odpor.

Tokio, 19. maja. AA. Kakor poročajo japonske agencije, že vhrvajo po številnih hišah sredi utrjenega Hsičova japonske zastave. Povsod po mestu in po vsej okolici leže človeška trupla. Hudi boji so se razvili tudi pri Lanfengu, kjer so kitajske

čete prešle v napad ter skušajo na vsak način razviti v svojo bojno črto. Pri tem napadu sodelujejo tri kitajske divizije, v pomoč pa so jim motorizirani oddelki. Kitajci so napadli Japonce z jugovzhodne strani Lanfenga. Japonsko letalstvo je cele tri ure bombardiralo kitajske čete, ki so se sprva dobro držale pozneje pa so popustile ter se umaknile proti zahodu.

Trdijo, da po zavzetju Hsičova Kitajci nimajo na severovzhodni strani nikjer več svojih postojank. Japonska vojska je prekorčila Veliki prekop med Hančuangom in Tajerčuangom.

Novi gospodarski dekreti v Franciji

Pariz, 19. maja. h. Današnji ministrski svet je sklenil drugo serijo važnih gospodarskih dekretov. Občinam in departementom se dovoljuje kredit 200 milijard frankov, več milijard frankov za privatne gospodarske kredite, premije za večje produkcije, dodatki industriji za nakup novih strojev, večje vsote za investicije v gradbeni stroki. Dekret za prilagoditev 40-urnega tedna se še izdeluje. 40-urni teden naj bi se nadomestil z 2000-urnim letom.

Važni sklepi ministrskega sveta

Beograd, 19. maja. AA. Nocoj je imel ministrski svet sejo pod predsedstvom predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića. Na seji so razpravljali o tekočih zadevah in sprejeli tele sklepe:

1) Za najnujnejše potrebe za razvoj našega pomorskega prometa po programu gospodarske politike vlade je ministrski svet sklenil na predlog prometnega ministra odobriti tale program za gradnjo, ureditev in popravilo glavnih pristanišč za luko Jeloče 34, za spiliško luko 24 za pristaniški sistem Sušak, Martinšćica, Bakar 12, za šibenško luko 12, za dubrovniško 6, za luko v Boki Kotorski 2, za nabavo

plavilnih enot 10 milijonov din — skupaj 100 milijonov din.

2. Na seji so sprejeli uredbo finančnega ministrstva o spremembi in dopolnitvi uredbe o državnih sladkorni tovarni na Čukarici za gradnjo tovarne za špirit in kvas.

3. Ministrski svet se je bavil z vprašanjem zvišanja cene kruhu in naglega naraščanja pšenčnih cen. V zvezi s tem je razpravljal tudi o uvozu pšenice iz tujine in je sklenjeno, da naj gospodarsko-financijski odbor ministrov takoj prouči to vprašanje in ministrskemu svetu konkretno predlaga, kako bi se naraščanje cen ustavilo.

Ni v pospešenem tempu ali pa z zavlačevanjem. Isto velja seveda tudi glede vpliva španskih dogodkov na uveljavljenje angleško-italijanskega sporazuma samega. Dejstvo, da general Franco v svoji akciji za zavojevanje cele Španije ne napreduje v tempu, kakor ga je bilo pričakovati ob podpisu rimskega sporazuma na velikonočno soboto, vpliva seveda tudi na zadržanje italijanske vlade v tem vprašanju. Ker pa je Anglija prevzela pogoj glede Abesinije vsaj pred Društvom narodov že uresničila, je razumljivo, ako se sedaj zaradi povečane napetosti okoli španskega vprašanja pojavlja v odgovornih angleških krogih precejšnja nestrpnost. Ta nestrpnost je sicer za sedaj še zelo lahka, toda v Londonu ne prikrivajo razočaranja.

Ne da se z gotovostjo reči, s kakšnimi novimi pobudami utegne angleška vlada nastopiti v zapletenem španskem vprašanju glede na sedanje motnje med Parizom in Rimom. Ker pa je zadeva sprožila ostre polemike in zelo neenotna tolačenja v Parizu samem, bodo odgovorni angleški krogi v prvem stadiju bolj rezervirani, ker hočejo najprej počakati, kako se bo v tem pogledu izkristaliziralo zadržanje francoske vlade, ki mora računati z odmevi na desnici in levi. Mnogi informatorji iz neposredne vladne bližine se strinjajo v tem, da je angleška vlada v sedanjem položaju postavljena pred težko preizkušnjo potrepljivosti.

Na drugi strani bi se po pisanju današnjih listov dalo sklepati, da odgovorni angleški krogi še niso izgubili vse nade na sklenitev sporazuma. V svojih komentarjih napovedujejo namreč informirani diplomatski sodniki listov, da je že v bližnjih dneh pričakovati veliko posredovalno akcijo angleške vlade, katere neposredni namen naj bi bil, da se italijansko-francoska pogajanja spravijo čimprej z mrtve točke.

Do istega zaključka prihajajo tudi v parlamentarnih krogih po večerajšnji zunanje-politični razpravi v spodnji zbornici. Laburistični poslanec Henderson je namreč vprašal zunanjega ministra, ali je Anglija pripravljena podpreti prizadevanja francoske vlade za sporazum z Italijo. Državni podtajnik v zunanjem ministrstvu Butler je odgovoril dobesedno: »Angleška vlada stavi svojo uslužnost na razpolago tako francoski kakor italijanski vladi, ako sta obe za to in ako bi bilo mogoče s tem doseči naglo razčiščenje španskega vprašanja.«

Pozornost je končno zbudil razgovor francoskega poslanika Corbina s predsednikom londonskega odbora za nevmešavanje v španske zadeve, lordom Plymouthom. Corbin je obvestil Plymoutha, da se francoska vlada pridružuje glede načina evakuacije tujih prostovoljcev iz Španije angleškemu stališču v tem vprašanju.

Razgovori med Corbinom in Plymouthom

London, 19. maja. AA. (Havas). Nedavni razgovori med francoskim poslanikom Corbinom in predsednikom odbora za nevmešavanje lordom Plymouthom so omogočili znaten napredek. Razgovori so se nanašali na tri točke: na obnovo obmejnega nadzorstva na španskem, na poostritev nadzorstva v pristaniščih in na razdelitev tujih prostovoljcev na španskem v kategorije glede na morebitni njihov odločitev teh prostovoljcev.

Patriarh Miron odpotoval v Varšavo

Bukarešta, 19. maja. o. Danes je predsednik vlade, patriarh Miron Christea, odpotoval v Varšavo, kjer se bo mudil štiri dni. V tujakajšnjih političnih krogih zatrjujejo, da se bo razgovarjal s poljskimi državniiki o možnosti razširjenja dosedanje zveze med Poljsko in Rumunijo. Predsednika vlade bo v času njegove odsotnosti zastopal general Argeteanu.

Mironescu v Parizu

Pariz, 19. maja. h. Bivši rumunski ministrski predsednik in zunanji minister Mironescu se mudi v Parizu in je del francoskim novinarjem izjavil o zunanji politiki Rumunije. Zanimive so zlasti njegove naslednje besede: Za Francijo in sploh za vse naše zaveznike je posebnega pomena, da se ojači naša država. Naša zunanja politika temelji na tesnem sodelovanju s Francijo. Ne more biti nobene spremembe v tem pogledu. Kljub krizi, ki je preživljala Društvo narodov, bo Rumunija ostala zvesta idejam te institucije in metodam mednarodnega sodelovanja.

Bonnet bo posetil Ankaro

Pariz, 19. maja. h. Zunanji minister Bonnet je danes konferiral s turškimi poslankom. Bonnet bo še to leto uradno posetil Ankaro.

Uspehi Daladierove finančne politike

Kapital se je vrnil iz inozemstva — Vlada se bo sedaj posvetila sanaciji gospodarstva

Pariz, 19. maja. b. Velika finančna operacija Daladierove vlade je dosegla, kolikor se more že sedaj soditi, popoln uspeh. Najbolj se to vidi po povratku kapitala iz inozemstva, ki se čeni skupno na najmanj 100 milijonov funtov, torej preko 15 milijard frankov. Od tega se je okoli 5 milijard steklo v državne blaginje v obliki raznih bonov, okoli 500 do 600 milijonov je pritegnilo nase amortizacijski fond, ki je s tem dosegel svojo polno mero, ostalo pa je bilo naloženo v bankah, katerih vloga se je povečala za okoli 6 milijard frankov. Tehnično pomeni torej ta finančna operacija popoln uspeh in se vlada sedaj lahko mirno posveti sanaciji gospodarstva.

Naloga, ki v tem pogledu čaka vlado, seveda ni lahka. Prva etapa pa že pomeni nov uspeh: stabilizacija valute. S tem je odstranjen eden izmed glavnih vzrokov

produksijskega zastojaja. Sedaj namerava vlada izdati še nekaj novih ukrepov za pozitivno in povečanje posameznih produktov. Tako je stavbna delavnost olajšana s mnogimi davčnimi olajšavami, dočim so za brodogradnjo na razpolago novi krediti. Tudi zemljiški kredit bo povečan in bo amortizacija podaljšana na 20 let. Velik problem, ki ga bo rešila šele bodočnost, je vprašanje ugodnega vpliva devalvacije na proračun, kajti do sedaj odpade 32% proračuna na materialne izdatke, ki naraščajo z dviganjem cen. Na drugi strani je računati z večjo obremenitvijo javnih dajatev zaradi nujne potrebe zvišanja prejemkov državnih uradnikov. Ker bo mogoče kupno moč konsumentov zvišati samo s povečanjem produkcije, smatra vlada to za svojo glavno nalogo.

Čsl. narodnostni statut že izdelan

Izpolnjene bodo želje vseh narodnih manjšin v ČSR v okviru obstoječe ustave

Praga, 19. maja. o. Kakor poročajo iz zanesljivega vira, je politični odbor ministrov končal svoja posvetovanja ter skoro v podrobnostih izdelal narodnostni statut, ki naj bi v okviru obstoječe ustave izpolnil želje vseh narodnih manjšin v češkoslovaški republiki. Načrt tega statuta bo služil sedaj za podlago meritornih pogajanj, ki se bodo bržkone pričela že ta teden z zastopniki posameznih manjšinskih skupin in sicer s sudetsko-nemško stranko, z nemškimi socialnimi demokrati, kakor tudi z madžarsko in poljsko manjšino. Predsednik vlade dr. Hodža bo sprejel že te dni zastopnike Nemcev, Madžarov in Poljakov ter jim sporočil željo in pripravljenost vlade za čimbolj pravilno rešitev majnskega vprašanja na demokratski podlagi. Nemce bosta zastopala pri razgovorih Henlein in socialistični poslanec Jaksch.

O vsebini statuta ni mogoče ničesar pozitivnega zvedeti, ker bo najprej predložen delegacijam posameznih manjšinskih skupin. Obenem bo dostavljen angleški in francoski viri. Razen dosedanjega zakonodajnega zaščito narodnih manjšin bo vseboval narodnostni statut posebne določbe glede sprejema pripadnikov manjšin v

javno službo, razdeljevanje državnih dohodkov in dovoljevanja produkcijskih subvencij za področja, kjer so naseljene manjšine. Določena bo nadalje odstotna udeležba manjšin pri skupnem državnem proračunu. Vsi ti ukrepi naj bi dobili zakonito jamstvo ter bi bilo njihovo izvajanje pod stalnim nadzorstvom posebnega kontrolnega odbora.

Poleg razširjenja dosedanje občinske avtonomije bi dobila tudi deželna zastopstva gotove zakonodajne funkcije. Nadalje bosta določena kulturna avtonomija ter razširjenje jezikovnih pravic manjšin.

Ni izključeno, da bo že na prihodnji seji parlamenta 21. t. m. predložen zakonski načrt, ki se tiče Slovaške. Mislijo, da bo statut kodificiran že v juniju.

Hitler bo govoril o sudetskem problemu

Berlin, 19. maja. o. V političnih krogih trdijo, da se bo državni zbor sestel v pričetku prihodnjega tedna. Hitler bo na seji govoril o položaju sudetskih Nemcev. Na ta način bi prehitel dr. Hodžo, ki je napovedal svoj govor o isti zadevi za prihodnji petek.

Politične smernice češke agrarne stranke

Praga, 19. maja. b. Na volilnem zborovanju v dvorani Lucerna je predsednik agrarne stranke Beran izjavil med drugim: Svarim slehernega, ki bi nameraval otežkovati nalogo ministrskega predsednika dr. Hodže in njegove vlade. Njegovo odgovornost nosimo danes vsi skupaj. Izbrali smo demokratično osnovo za svoj režim. Demokracija se danes napada po vsem svetu, vendar bi se zanj še enkrat odločili, ako bi bili v tem pogledu postavljeni pred izbiro. Agrarna stranka je in ostane demokratična stranka.

V zunanji politiki ostajamo slej ko prej zvesti vsem našim zaveznicom, pri tem pa ne odklanjamo mirnega sožitja s svojimi

sosedi. Naš geografski položaj ter naše gospodarske in kulturne naloge nam nakazujejo potrebo sporazuma z Nemčijo, Poljsko in Madžarsko. Tako v našem interesu kakor v interesu naših sosedov je, da odstranimo vse, kar nas razdvaja, ter da lojalno in pošteno poiščemo pot k trajnemu sporazumu.

Posteno se bomo potrudili, da se s svojimi manjšinami sporazumemo in to bo sporazum vseh državnostvornih strank brez razlike. Državna avtoriteta se mora brez pogojev in v vsem obsegu ohraniti v vsej državi. Z uspehom smo zatrli komunistični teror, zatrli bomo, ako bo to potrebno, tudi teror naših manjšin.

Jugoslovenska in turška vojska

Ankara, 19. maja. AA. Jugoslovanski vojni minister general Marić je imel na banketu, ki mu ga je priredil turški vojni minister, naslednji govor:

S posebnim zadovoljstvom sem se odzval ljubeznivemu vabilu, naj si ogledam novo moderno prestolnico obnovljene Turčije. To je bila zame sijajna priložnost, da se sestanim z vami in s svojimi prijateljem maršalom Čakmakom in bivšim min. predsednikom Ismetom Inenjem ki sta za svojega obiska v Jugoslaviji pustila nepozabne spomine. Povabili so me, da jih obiščem, in moje zadovoljstvo je tem večje, ker se mi ponuja priložnost, da osebno sporočim pozdrave in tople želje jugoslovanske vojske prijateljski in zavezniški vojski turške republike in da si izpolnim javno željo, da obiščem obnovljeno Turčijo in vidim ogromno delo njenega velikega genija, ki se je pojavil v najkritičnejših trenutkih turškega naroda. Po svetovni vojni, ko te vse kazalo da je turški narod na robu propada, je vzel ponos naroda in ta ponos je našel vreden izraz v izredni osebnosti genialnega Kemala Atatürka, ki je razumel dušo svojega naroda, kakor je razumel pomen trenutka. Genialne reforme, ki jih je izvedel z veliko energično, so postavile temelj novi zedinjeni in močni Turčiji in ji dale poziv za svobodno življenje in nagli napredek.

Toda ustvarjalni genij turškega naroda se tu ni ustavil, temveč se še dalje afirmira z veličastno intenzivnostjo reformatorskega poleta v miru kakor je z nezmagljivim elanom zmagoval v krvavih bojih za rešitev svoje domovine. Tako je na razvalinah starega otmanskega cesarstva vstala mlada, obnovljena, poletna polna nova Turčija, republika, ki jo vodi z blestajočo inteligenco in krepko roko nacionalni genij Kemal Atatürk s pomočjo cele plejade sijajnih sodelavcev, med katere spadate tudi vi. Zadošča, če si ogledamo danes dobro izvežbano in opremljeno turško vojsko in vidimo njeno visoko moralo, pa moramo takoj sprevetiti, da je turška vojska pod vodstvom svojih odličnih šefov napravila velikanski napredek.

Vse to more le veseliti vsakega človeka, ki je dobre volje. Še mnogo bolj pa prijatelja in zaveznika. Jugoslavija se iskreno veseli tega napredka in z največjim zanimanjem in zadovoljstvom spremlja vsak napredek prijateljskega in zavezniškega turškega naroda ter ostaja iskreno zvesta ideji Balkanske zveze, ustanovljene po vzajemnih prizadevanjih turškega, rumunskega, grškega in jugoslovanskega naroda. Še enkrat, dragi prijatelji, se vam zahvalim za lepe že-

lje, ki ste mi jih izrekli, zahvalim se vam za sijajni sprejem, ki smo ga doživeli, in dvigam čašo za srečo in zdravje predsednika republike Kemala Atatürka, v srečo in blaginjo turške republike.

S temi besedami je general Marić dvignil čašo in vzkliknil v turščini Čok Jaşal! Vsi prisotni so dolgo in vzhvalno ploskali.

Povratak predsednika skupščine iz Prage

Beograd, 19. maja. p. Danes se je vrnil iz Prage v Beograd predsednik narodne skupščine Stevan Cirić.

Železniška nesreča v Nišu

Niš, 19. maja. p. Na periferiji Niša se je pripetila železniška nesreča, pri kateri sta bila ranjena dva železniška uslužbenca. Vlak, ki je vozil iz Niša je zadel v lokomotivo na progi Gmotna škoda je precejšnja, k sreči pa sta oba ranjenca dobila le lažje poškodbe.

Frankfurtska opera v Zagrebu

Zagreb, 19. maja. AA. Snodi ob 22.50 so prisli iz Beograda v Zagreb člani frankfurtske opere. Na postaji so jih sprejeli nemški konzul Freund z osebjem poslanstva in člani nemške kolonije, zastopniki narodnega gledališča, združenja igralcev, filharmonije in društva prijateljev Nemčije. V imenu zagrebskega gledališča je pozdravil goste Drago Pripić, v imenu društva prijateljev Nemčije pa inž. Djuro Stipetić. Za goste se je zahvalil dirigent opere Welkberger. Gostje so nato odšli v hotel »Esplanade«. Nocoj so imeli prvo predstavo v gledališču.

Napredovanje

Beograd, 19. maja. p. V 5. pol. skupino sta napredovala sreski šolski nadzornik Ambroz Rusljan in učitelj v šoli za defektno deco Zdravko Kovač, oba v Celju.

Marta Marek obsojena na smrt

Dunaj, 19. maja. AA. Porotno sodišče je danes znano zastrupilkevalko Marto Marek obsojilo na smrt. Kakor znano, je Marekova zastrupila svojega moža, svojega edinega otroka in še dve drugi osebi. Njen pomagač Neumann je bil obsojen na tri leta težke ječe.

Beleške

Uvaževanja vredne besede

Zadnji »Domoljub« razpravlja o raznih razvadah med Slovenci. V zadnjem odstavku pravi:

»Tudi vse naše družbe in združenja imajo le takrat svoj namen in pomen, kadar skušajo koristiti splošnosti in naš rod dvigniti na višjo stopnjo blagostanja in izobrazbe. Kakor hitro začnejo nekatera društva hujskati proti tistim, ki ne trpijo v njihov rog, kadar začno člani nastopati s surovostjo in z divjanjem nasproti drugim društvom, je tako društvo izigralo in zaigralo svoj namen in ni več vredno, da se imenuje društvo.«

Dobro bi bilo, da bi »Domoljub« te stavke še večkrat ponovil in jih objavil v mastnem tisku. Marsikaj bi lahko bilo potem bolje in lepše v naši ožji domovini.

Glavno glasilo JRZ

Glavno glasilo JRZ »Samouprava« razpravlja o jugoslovenstvu in prihaja do zaključka, da »opažamo edinstvo jezika našega naroda sleherni dan in to tako znanstvenik jezikoslovec kakor preprost človek iz ljudstva. Strokovnjaki trdijo, da so mnogo večje razlike med narečji v nemškem in italijanskem jeziku, kakor pa med posameznimi narečji našega jezika. Ako gledamo na naš narod kot na kulturno celoto, potem vidimo v tem pogledu naravno edinstvo... Pa tudi z gledišča rasnega edinstva predstavlja naš narod rasno najbolj homogeno in najbolj čisto nacionalno skupino v Evropi. Potrebno je, da se z energično pomočjo podpre vse tisto, kar pospešuje naše spajanje in zlivanje v eno na vseh področjih narodnega življenja.«

Dva občna zbora JNS v Žalcu

V soboto 14. t. m. sta bila v Žalcu dobro obiskana občna zbora tamkajšnje krajevne organizacije JNS in agline mladinske organizacije JNS za občino Žalec. Po poročilih predsednikov obeh organizacij g. Lorberja in Strahovnika ter ostalih funkcionarjev sta bila z malimi spremembami izvoljena dosedanja odbora.

Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je podal nato v stvarnih izjavah obširno poročilo o pretekih vprašanih naših notranje in zunanje politike. Njegova izjava je s zborovalci sprejeli z navdušenjem pritrjevanjem. Ob predsednika organizacij sta se g. poslancu zahvalila za poročilo in sta ob zaključku zbora pozvala na napredek JNS in zmago njenih idej.

Sestanki združene opozicije

Beograjski listi poročajo, da so se v ponedeljek zvečer na stanovanju Ljube Davidovića zopet sestali šefi srbskih skupin združene opozicije. O čem so se posvetovali in sklepali, listi ne beležijo.

Staroradikalni prvak dr. Laza Marković se je vnovič napotil na politično potovanje v Sarajevo in v Dalmacijo. V Sarajevu se je sestel s tamošnjimi predstavniki združene opozicije. Enak sestanek bo imel tudi v Splitu. V sarajevski okolici so imeli stranke združene opozicije v nedeljo tri shode.

»Hrvatski dnevnik« poroča, da je bila v Zagrebu seja izvršnega odbora bivše SDS. Seja je predsedoval Adam Pribičević, čeprav je pred nekaj tedni odločil predsedstvo stranke. Iz časopisnih poročil ni razvidno, ali je zopet prevzel predsedstvo, ali pa je vodil samo to zagrebsko sejo.

Sedež protestantovske cerkve

Kakor smo že poročali, je bila na nedavnem kongresu protestantov iz Jugoslavije izražena želja, naj bi se protestantski škof in z njim sedež protestantske cerkve preselili iz Zagreba, kjer je sedaj, v Beograd ali Novi Sad, ker je večina protestantov v naši državi naseljenih v Vojvodini. Zagrebski listi niso zadovoljni s to namero in zatrjujejo, da jo tudi velik del protestantov odklanja in da dobiva protestantski škof dr. Filip Popp vsak dan številne dopise, ki zahtevajo, naj ostane sedež protestantske cerkve še dalje v Zagrebu. Kaj je res na stvari, se bo šele pokazalo.

Tržaška škofija je končno dobila škofa

Po odstopu prejšnjega škofa dr. Alojzija Fogarja že tri leta izpraznjena tržaška škofija je bila sedaj oddana. Za škofa je papež imenoval reškega škofa Antona Santina.

Novi tržaški škof je doma iz Rovinja v Istri. Star je 42 let. Med vojno je kot begunec živel v Mariboru in je tam končal svoje študije, bogoslovne študije pa v Stični, kjer je bil l. 1918 posvečen v mašnika. Služboval je potem v raznih krajih Istre, leta 1933 pa je bil imenovan za škofa na Reki in sedaj za škofa v Trstu.

Škofovski ukor

»Hrvatski straži«

Zagrebska »Hrvatska straža«, ki velja za glasilo hrvatske duhovščine, se številko za številko prepira z Vilderjevo »Novo riječjo«, čeprav oba lista zatrjujejo, da služita politiki dr. Mačka. V vidno škodoželjnost poroča sedaj »Nova riječ« baje iz docela zanesljivega vira, da je bilo »na nedavni konferenci jugoslovanskega katoliškega episkopata v Zagrebu govora tudi o pisanju »Hrvatske straže«. Silile so se celo zahteve, naj se ta list ustavi. Končno pa je bilo sklenjeno, da bo za enkrat samo posvarjen.

»Nova riječ« se nadeja, da jo bo »Hrvatska straža« sedaj nehala zmerjati. Bojimo pa se, da bo bridko razočarana.

»Iz laži v laž«

Pod tem naslovom piše »Samouprava«, službeno glasilo JRZ:

»Znana prestolnica kuhinja intrig in laži je vrgla te dni v Vojvodino letak, sličen znanemu zagrebskemu letaku. Našli so se naivni ljudje, ki so verovali, da bo kdo nasledil laži o »finančnem bojkotu« Zagreba. Stvar pa je končala tudi to pot s popolnim neuspehom naših strankarskih nasprotnikov, ki mislijo, da morejo v kaki pokrajini države servirati intrige in laži, ki jim niso uspele v drugi pokrajini, čeprav je atmosfera tam bolj povoljna za take eksperimente.«

Pokojni dr. Ivan Lah leži od sinoči na katafalku v Narodnem domu

Ljubljana, 19. maja.

Ko so sredi tiste, skromne Društvene ulice v vodmataskem kotu — to je eden tistih predelov našega mesta, ki se nahaja tik razgibanega vrveža v središču, a se vendar že uvršča v pokrajino, ki s travniki in polji pa s kmečko tišino sega od gora do sam — jele trume prijateljev in znancev, spoštovateljev in učencev pisatelja dr. Ivana Laha romati k njegovemu poslednjemu ležišču. Začelo se je položiti na posteljo v pritlični sobi, v kateri je prebival toliko dragocenih, ustvarjanju in borbi posvečenih ur svojega življenja. Prijatelji in znanci so mu nanosili na kupe cvetja in vence, a med najlepšimi sta bila venca, ki sta ju poklonila senator dr. Kramer s soprogom in pa profesor dr. zbor z mestnega liceja, katerega delaven in vzpodbuden član je bil dr. Lah dolgo vrsto let. Na mrtvaški postelji je počival tudi venec, ki sta ga nepozabnemu soprogu in očetu darovala v zahvalo

in spomin žalujoča gospe vdova in sinček. Dopoldne je akad. kipar prof. Sever posnel pokojnika; posmrtno maslo.

Poleg Narodne tiskarne, ki ji je bil dr. Ivan Lah od nekdaj drag sodružnik, saj je našim lepoto vrsto njegovih del, je žalni prapor izobesila tudi Slovenska Matica, ki ji je bil pokojnik dolga leta delaven član in odbornik. Tiskovna zadruga pa je uredila posebno izložbo z njegovimi zbranimi deli in Bucikovim portretom. Ko je padel mrak, je avtofurgon mestnega pogrebnege zavoda prepeljal krsto s njegovimi zemeljskimi ostanke v Narodni dom, kjer so že v popoldanskih urah v avli pripravili vse potrebno, da bo dr. Ivan Lah poslednje ure svojega življenja med nami prebil pod streho palače, ki je bila od nekdaj simbol našega narodnega in kulturnega obstanka. Tam so ga položili pod baldahin iz težkega, črnega žamet, med zelene oleandre, vence in prizgane sveče, da ga v petek ob 15. uri prepeljejo k Sv. Križu.

Trenja med dalmatinskimi mačkovci

Včeraj smo v posebnem člančiču opozorili na naraščajoča nasprotstva med pristajbi bivše HSS in bivše SDS v Dalmaciji. Da povzroča razdor skrbi tudi zagrebsko vodstvo, je razvidno iz te tega, ker je glavno glasilo dr. Mačka, »Hrvatski dnevnik«, posvetilo razmeram v Dalmaciji kar dva zaporedna uvodnika. Prvega smo za beležili že včeraj, v drugem pa hvali list ostri nastop poslancev Tomašića proti splitskemu voditelju bivše SDS dr. Leontiću. Obenem zatrjuje »Hrvatski dnevnik«, da postopa dr. Leontić na lastno pest in da ga zagrebsko vodstvo njegove stranke ne krije. Po mnenju »Hrvatskega dnevnika« so si zagrebski voditelji bivše SDS na jasnem, da politika, kakoršno si želi, je dr. Leontić, ne bi mogla voditi k uspehu. »Hrvatski dnevnik« istočasno napada tudi splitskega kanonika dr. Pilepića, ki je v svoji znani brošuri napisal, da mora hrvatska duhovščina vedno ohraniti možnost obnove lastne katoliške stranke, ker od HSS ne more pričakovati nič dobrega. »Hrvatski dnevnik« se čudi, kako se je mogel najti katoliški duhovnik, ki napada HSS. »Ako bi sledila kanoniku Pilepiću tudi ostala hrvatska duhovščina, bi se povsem odrekla svojemu ljudstvu. Nihče ne

more trditi, da bi mogla pešiča duhovnikov in v katoliških organizacijah organizirani laikov bolje braniti svobodo vere, kakor pa HSS. Moč posebne katoliške stranke med Hrvati bi bila mnogo prešibka. Katoliška cerkev išče kompromisov celo s svojimi nasprotniki in zato tem lažje živi v slogi s HSS, ki blagoslovlja svoje zastave v cerkvah.«

Dr. Leontić ni hotel ostati na dolgu z odgovorom poslancu Tomašiću. Predvčerajšnjim je imel v Splitu sestanek svojih somišljenikov. Najprej je ostri zavrnili zahtevo, naj bi bila SDS v bodoče samo organizacija prečanskih Srbov. Nato je že kar odkrito napadel zagrebsko vodstvo mačkovskega pokreta. Med drugim je rekel: »Ne moremo se in ne bomo se mogli sprijazniti, da bi se vodila politika samo od zgoraj navzdol. Poslanec Tomašić je v svojem govoru sicer poveljeval demokracijo, v isti sapi pa je dejal, da more obstajati v hrvatskih krajih samo HSS. Zahteval je torej za HSS monopol in se izrekel za totalitarni princip, ne pa za demokratsko načelo svobodne opredelitve. Totalitarni princip pa ni v skladu niti s duhom, niti z naslovom HSS.«

Bolgarski zadrudniki v Beogradu

Beograd, 19. maja. o. Jutri zvečer bo prispele v Beograd 24 zastopnikov bolgarskega zadrudništva, ki se bodo udeležili skupščine jugoslovanske-bolgarskega instituta, na kateri bodo razpravljali o mnogih načelnih vprašanjih, ki se tičejo jugoslovenskih in bolgarskih zadrudnikov.

Opijska konferenca v Ženevi

Beograd, 19. maja. p. Dopoldne je prispele v Beograd turška delegacija, ki potuje v Ženevo na opijsko konferenco. Takoj po prihodu je odšla v prostore Prizada, kjer se je sestala z našimi delegati, s katerimi je razpravljala o skupnem nastopu na ženevski opijski konferenci, ki se bo pričela 24. t. m.

Tožba starega radičevca o »jugoslovenskih narečjih«

Med najstarejšimi člani radičevske HSS je Luka Lovrečević, intimen sodelavec pokojnega Stjepana Radića. Mož je kljub svoji visoki starosti še vedno zelo aktiven in je osnoval nedavno v svoji občini tudi podružnico »Seljačke sloge«. Nič kaj pa ni zadovoljen z razmerami v svoji stranki, zatekel se je zato v tednik »Dom«, ki ga izdajajo nekateri nezadovoljni radičevci in je v njem med drugim napisal:

V programu naše stranke je rečeno, da mora delati vsak pristaja za napredek stranke in kmečkega ljudstva. Prepovedano je dalje po programu sovražiti politične nasprotnik in jim škodovati. In kako je danes? Danes je težko najti pravega pristaja HSS, ki se ravna in dela po programu HSS. Monopol na vodstvo HSS so prevzeli ljudje, ki se niso prav nič strinjali s programom stare HSS in deloma živega Stjepana Radića, temveč so mu nagajali, kjer so le mogli. V vodstvo sreskih in krajevnih organizacij HSS ne bi smeli prihajati ljudje, ki niso vredni zaupanja hrvatskih kmetov. Zal pa je danes ravno takih vse preveč v vodstvu stranke.«

Gradbena delavnost v Zagrebu

Zagrebski listi objavljajo statistiko o novih stanovanjskih zgradbah v Zagrebu. Pri tem tožijo, da je gradbena delavnost v upadanju, zlasti kar se tiče večjih zgradb. V treh letih od 1935. do 1937. so v Zagrebu zgradili 3581 novih stanovanj s 6244 sobami. Kakor te številke kažejo, se po ogromni večini gradijo mala enosobna in dvosobna stanovanja, ker povprečno na eno novo stanovanje ne odpadeta niti dve sobi. Kljub temu razmeroma velikemu prirastku stanovanj tožijo listi, da še vedno stanuje več kot polovica zagrebskega prebivalstva v prenapolnjenih stanovanjih. Za nove stanovanjske zgradbe je bilo v teh treh letih porabljen 258 milijonov dinarjev.

Preganjanje pravoslavne duhovščine v Rusiji

Kakor je razvidno iz poročil sovjetskih listov se je začel v Rusiji nov val pritiska na pravoslavno cerkev in pravoslavno duhovščino. V zadnjem času je bilo na novo aretiranih sedem metropolitov in škofov ter preko 20 višjih duhovnikov. Koliko je aretiranih duhovnikov po deželi, ni znano. Aretirane škofo in duhovnike dolžijo sovjetski listi, da so snovali »protirevolucionarne zarote« in izvajali protiboljševsko propagando. V greh jim tudi štejejo da so si prizadevali rešiti zadnje teološke akademije na sovjetskem področju.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Natečaj o sprejemu v višjo pedagoško šolo

Beograd, 19. maja. AA. Razpisan je natečaj, po katerem se sprejme za šolsko leto 1938/39 v prvi letnik višje pedagoške šole v Beogradu v odseku za pripravo meščanskošolskih učiteljev 70 slušateljev in sicer: v prvo skupino (nacionalni predmeti) 5 slušateljev, za drugi letnik prve skupine za nacionalne predmete 5 slušateljev, v drugo skupino (tuji jeziki) 5, v tretjo skupino (prirodopisje) 15, v četrto skupino (matematično-fizična) 20, v peto skupino (tehnična) 10, v šesto skupino (gospodarstvo) 15; nadalje 20 slušateljev v odsek za pripravo učiteljev na šolah za defektne otroke in 20 v odsek za pripravo šolskih nadzornikov. — V prvi letnik višje pedagoške šole v Zagrebu se sprejme v odsek za pripravo meščanskošolskih učiteljev 70 slušateljev in sicer v prvo skupino 5, v drugo 5, v tretjo 15, v četrto 20, v peto 10 in v šesto 15 slušateljev.

Iz gozdarske službe

Beograd, 19. maja. AA. Napredovali so: za gozdarskega svetnika v 4/2 pri gozdarskem oddelku banske uprave v Ljubljani inž. Milan Pichler, za višjega pristava 7. skupine pri sreskem načelstvu v Vrbovskem inž. Mijo Babić, za višjega pristava 7. skupine v Krškem inž. Franc Vitrnik, za višjega pristava 7. skupine pri gozdarskem oddelku banske uprave v Ljubljani inž. Stanislav Karnec, za višjega pristava na Rabu inž. Nikolaj Šepec, za višjega pristava 7. skupine v Murski Soboti inž. Rado Zupančič, za višjega pristava v 7. skupini pri banski upravi v Ljubljani inž. Stanko Sotošek. — Prestavljena sta za višjega pristava 7. skupine pri sreskem načelstvu na Sušaku inž. Avgust Horvat, ki je bil doslej v Delnicah, in za višjega pristava 7. skupine ter šefa gozdarske uprave v Glini inž. Aleksander Novak, doslej v Virginostu.

Tekma za Davisov pokal

Zagreb, 19. maja. o. Danes je bilo izobanije za teniško tekmo za Davisov pokal med Anglijo in Jugoslavijo. Angličje so doleteli za tekmo v singlu Butlerja in Shayaesa, naši pa Puntec in Mitić. Tekmovalec za tekmo v dvojbi bodo določili komaj tik pred izgo. Bržkone bosta v dvojbi izmed Angležev nastopila zopet Butler in Wilde, izmed naših pa Kukuljević in Mitić. Zreč je doletel, da tekmujejo v petek Butler in Mitić, zatem Shayaes in Puntec, v nedeljo Shayaes in Mitić, nato pa Butler in Puntec. V soboto bo tekma v dvojbi.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Več zračnih depresij se pomika od Španije preko srednje in severovzhodne Evrope. Ta nizki zračni pritisk razdvaja mrzli zračni val, ki prihaja od severa in pokriva severno in zahodno Evropo. V jugovzhodni in vzhodni Evropi prevladuje suhi zrak, ki je precej toplel. Na področju nizkega zračnega pritiska prevladuje oblačno vreme z dežjem, jasno pa je v vzhodnih predelih Evrope. Toplota je padla povod na evropski celi in razen v Rusiji in jugovzhodni Evropi. V Jugoslaviji je oblačno z dežjem in vzhodni polovici države, kjer je temperatura padla. Delno oblačno in še precej tople vreme prevladuje v vzhodnih in južnih krajih. Najnižja toplota Plevlje 4, najvišja Jasna 10, 30 C.

Zemunska vremenska napoved: Po večini oblačno vreme v vsej državi. Dež in nevihte, v nekaterih krajih možnost toča. Toplota se pomedi ne bo dosti spremenila, noči pa bodo nekoliko hladnejše.

Zagrebska: Vetrovno, ponekod bolj vedro, drugod bolj oblačno.

Dunajska: Večinoma oblačno in deževno, najprej južni vetrovi, kasneje najhujše vzhodni hladnega severozapadnega zraka.

Naši kraji in ljudje

Srednjeveški zaklad sredi Maribora Na Glavnem trgu so izkopali denar in keramiko

Maribor, 19. maja.

Ko so danes dopoldne delavci, zaposleni pri kopanju temeljev za novi avtobusni kolodvor na mariborskem Glavnem trgu prišli na kraj nasproti Bergovi oziroma Osetovi hiši, so opoldne približno v globini 1,20 m opazili, da se je med zemljo nekaj zasvetilo. Videli so takoj, da gre za stare novce. Izkopali pa so tudi manjše, svecnikov in drugih predmetov. Slovesne kosti in celo čeljust z zobovjem.

O tej zanimivi najdbi so takoj obvestili arhivarja prof. Frana Baša, ki je odredil kopanje v smeri proti Dravi. Na Glavnem trgu je prišel tudi znani mariborski numizmatik inž. Baumgartner. Ugotovili so, da izvirajo najdeni srebrni novci iz jih je okoli 300 iz 14. stoletja najdalje iz dobe Friderika Lpega. Med novci jih je tudi nekaj ogledskega izvora. Novci pridejo v numizmatično zbirko mestnega muzeja. V isti globini so našli tudi ostale premete, ki so jih po naloži prof. Baša prav tako spravili v tukajšnji muzej.

Današnje najdbe na Glavnem trgu so velikega pomena. Po domnevi prof. Baša

se je posrečilo najti sledove kleti stare židovske menjalnice in ugotovili so, da je bilo v tem delu mesta središče srednjeveškega židovskega ghetta. V znanstvenem pogledu so najdbe posebnega pomena, ker so bili najdeni novci in razni keramični izdelki v isti globini. Izdelki so pretežno iz starega stekla, ki se krasno leskeče v raznih barvah. To je omogočilo ugotovitev datuma glede pričetka domače keramike. Pri dosedanjih najdbah na drugih mestih so sicer tudi izkopali posamezne keramične izdelke, ki pa jih časovno ni bilo mogoče opredeliti, kar pa je sedaj sprito najdbe z novci 14. stoletja v isti globini omogočeno.

Obenem z odkritjem sledov stare židovske menjalnice so z najdbo človeških kosti ugotovili tudi mesto stare mariborske cerkve Vseh svetnikov iz 15. do 16. stoletja s priključnim pokopališčem. Domnevajo, da bodo z nadaljnjim kopanjem v smeri proti Dravi našli še dragocene predmete, ki bodo mnogo pripomogli k nadaljnjemu podrobnemu raziskovanju zgodovine Maribora v srednjem veku v tem središču židovstva.

Posekani gozdovi ostajajo nezasajeni Konjiški okraj kliče po pogozdovanju goličav

Dravinjska dolina, v maju.

Slovenjekonjiški okraj je zelo porasel z gozdovi, tako da ga moramo pritevati med najbolj gozdovate v banovini. Gozd pokriva okoli dve petini površine. Ze Pohorje samo je ena sama gozdnata pokrajina, ki hrani neprecenljive skladi v smrekovem, jelovem in v manjši meri tudi bukovem lesu.

Ustrezno razsežnosti gozdov se je v naši dolini razvila lesna trgovina, ki je na zelo visoki stopnji, tako da jo moramo pritevati med najvažnejše panoge našega gospodarstva. Lesna podjetja so se v povojnem času razvila do zavidljive višine. Tako podjetja so v Ločah pri Poljčanah, Slov. Konjicah, Oplotnici, Zrečah in tudi na Stranichah. Lepo je lesna trgovina razvita tudi v Vitanju. Manjše žage so skoro v vsaki večji vasi Dravinjske doline. Ob gornjem toku Dravinje, Oplotnice in Hudičje pa se vrsti žaga za žago. Te so po večini kmečke last. Celotno število žag znaša preko 100, kar najlepše prikazuje velik obseg lesne trgovine, hkratu pa tudi velik pomen, ki ga ima pri nas les. Napredek lesne trgovine pozdravljamo in želimo njenega vsestranskega razmaha.

Nasproti temu razveseljivemu dejstvu pa nastaja vprašanje, ki bo tem težavnje rešljivo, čim dalje se bo odlagalo. To je vprašanje nadaljnega sekanja in pogozdovanja. Najbolj so pri tem prizadeti kmečki gozdovi, ker graščinska uprava, ki je lastnica ogromnih kompleksov, opravlja pogozdovanje sleherni pomlad v kmečkih gozdovih pa ostane vprašanje zasadtve goličav po posekanju nerušeno, kar lahko ima v dolgem času zle posledice za vse kmečko gospodarstvo. Kmetje so svoje gozdove v dolini in še zlasti na Pohorju zelo razredčili. Ker je Pohorcem les edini vir dohodkov, ne bodo prvi potomci teh gospodarjev mogli dobiti od nikoder denarja. V pohorskih hribih bo, če izginejo gozdovi, nastala prava gospodarska reva.

Veterinarski inspektor Anton Korošec 70 letnik

Danes bo praznoval v Kranju sedemdesetletnico svojega rojstva priljubljeni in spoštovani veterinarski inspektor g. Korošec Anton. Jubilant se je rodil 20. maja l. 1863. v Dravovcih pri Mali Nedelji. Studiral je gimnazijo v Ptuj in visoko šolo na Dunaju. V Kranj je prišel 6. januarja l. 1893, kot državni veterinarski referent pri sreskem načelstvu. Hkratu je prevzel tudi posele mestnega veterinarja. Pred tem je služboval v Železni Kapli.

Naš stavljenec se je udeleževal polnih 45 let na svojem položaju v Kranju. Šele pred nekaj leti je nastopil zasluženi pokoj. Jubilant je značajan in kremenit mož, ki je hodil zmerom svojo ravno, začrtano pot. Je še vedno čvrst in šegav, da bi mu ne prisodili sedmih križev.

Naš stavljenec je mestu in vsemu okraju vedno le koristil kot strokovnjak v svojem poklicu. Bil je dalj časa tudi občinski odbornik. Mestna klavnica v Kranju, ki je zelo moderno urejena, je bila sezidana pod njegovim nadzorstvom in po njegovi zamisli.

Tako vzoren, kakor je bil v službi, je tudi kot družinski oče. S svojo ljubljenico ženo Mici, rojeno Kršperjevo, je lepo vzgojil tri otroke, izmed katerih najstarejši Zvonko, je davčni uradnik v Celju, hčerka Slavica je poročena s sreskim načelnikom dr. Tekavčičem v Laškem in najmlajši sin Hubert je sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Pri ljubljenskem in zaslužnem g. inspektorju želimo ob sedemdesetletnici še mnogo, mnogo let trdnega zdravja in zadovoljstva.

Na obisku pri gospe Olgi Schreinerjevi

Celje, 19. maja.

V Sv. Juriju pri Celju, ljubkem trgu, ki je zdaj v maju sredi svojih sadovnjakov in mladega gozdnega zelenja ves podoben koščku paradiza, tu v Sv. Juriju domuje s svojima hčerkama učiteljicama Ljudmila

in Stanko blaga gospa Olga Schreinerjeva. Danes je potrkalo pri njej že osemdeseto leto, ki nas uboge zemljane, če nas že sreča, najde betežne in nejasno zazrte v svet. Gospa Schreinerjeva pa je iz drugega kova. Dobrotne njene oči polni še vedno vesel staj in sklonjena nad finim vezenjem ali okusno izbrano knjigo niti ne potrebuje naočnikov. A ko ugaša večerna zarja in se v duši dviga nežen spomin, sede majka za klavir in že zazveni večno lepa narodna pesem v njenem domu. Pa prideš, potrkaj, prestopiš prag in vsa toplina, vsa gostoljubnost plemenite žene te objame. In

In memoriam

S pokojnikom dr. Ivanom Lahom sva se srečala v otroški dobi na Križni gori pri Ložu. Prišel je s svojimi tam od Bloške planote, jaz s svojimi iz mesta. V daljavi se je svetlikalo Cerkljsko jezero kakor ogleдалo in to je nas otroke najbolj zanimalo.

V dijaških letih sva se našla v »Ruskem kružoku« pri pokojnem dr. Ljudevitu Jenku na Jurčičevem trgu. Bil je najboljši učenec, izmed deklet in žena pa Poljakinja gospa Glowacka, s katero sta se pred poukom že kar po rusko pomenkovala, kar drugemu še ni bilo dano. Takrat je pohajal šteti gimnazijski razred. Leto nato je zbral okrog sebe dijakke, o katerih je bil glas, da pišejo in pesnikujejo. To so bili: Joža Bekš, Rudolf Dostal, Pavel Flér, Maksim Gaspari, Jože Kersnik, pokojni Fran Medic in nekaj drugih, ki so polagoma izpadli. Z navedenimi dijaki je ustanovil »Literarni klub«, kateremu je bil sedmošolec Ivan Lah duša in središče. Šhajali smo se pri Medicu v Linhartovi ulici in budno oko šolskih gospodov nas ni doseglo. Ob sestankih so bili na vrsti govori, predavanja, recitacije, pogovori o pesnikih, pisateljih in o književnosti.

Ivan Lah je govoril navdušeno in prepričevalno o Slovencih. Slovanščina, slovanstvu sploh ter o veliki Rusiji, kamor se je takratni panslavizem nagibal. »Literarni klub«, je v svojem pisanem listu pričel duševne proizvode svojih članov, ilustriral ga je Maksim Gaspari, ki je priob-

sedel z njo v kotichek kraj otna, že se beseda odziva besedi, že tke njen spomin čudovito jasne podobe iz zlatih dni mladosti.

»Tam v Metliki sem se rodila.«
»V Metliki? Poznam jo. Bila sem tam med potnicami.«

Njene oči se zaiskre: »Kaj ne, da je lepa? Deset let mi je bilo, ko sem jo zapustila. Pa bi jo tako rada še kdaj videla.«
»Lepa je. V ozadju Gorjanci...«

»Da, da!...«
»Studiral pa ste v Ljubljani, kaj ne, gospa?«

»Da. Tedaj je bilo učiteljske tretje leto odprto. Bila sem med prvimi učiteljicami, ki so tam maturirale.« In vzame album z mizice ter poišče med listi: »Glejte, moja maturitna slika. Ali me najdete?« Motrim njeno lice in preletim njo s pogledom skupino deklet na sliki — sami mladi obraz. Gospa Schreinerjeva se nasmehne: »Je težko, kaj ne? Poglejte tja na steno. Po tisti sliki, ki je bliže njemu le-tom, me boste morda spoznali.«

Fordova karavana v Ljubljani

Ves dan se zbirajo gledalci in morda tudi kupci ob dolgi karavani odličnih Fordovih vozil

Ljubljana, 19. maja.

Ze dva dni zbujata Fordova karavana na Kongresnem trgu največjo pozornost ljubljancem. Razstavljenih je več tipov luksuznih in tovrstnih avtomobilov in avtobusov, ki jih izdelujejo v veliki Fordovi tvornici v Kölnu. 3500 delavcev sestavi tam dnevno 150 najlepših in najmodernejših vozil.

Kongresni trg je ves dan poln ljudi, ki jih vabi deloma pogled na krasna vozila, deloma pa zvok, ki je postavljen v enem izmed avtomobilov. Zelo zanima gledalce prvi voz, tip iz leta 1904, to je eden tistih, ki so se prvi pojavili v Evropi. Takrat ni zbuja nič manjše radovednosti zavoljo svoje čudne oblike, kakor jo zbujata današnja. Saj je s svojo čudno streho, blatniki in kolesi bolj podoben kočiji kakor pa avtomobilu.

Zraven tega primitivnega dvocilindrskega vozila pa stoji kot najzgovornejša ilustracija razvoja tehnike eleganten, novorojen »Ford« z osmimi cilindri. Cene naj-

Res, po oni sliki ki spoznam tudi na maturitetni: — mladenko s velikimi, temnimi očmi, vso svežo, vso zdravo, polno vere v pot, ki gre v neznano bodočnost.
»Službovala sem v Krškem«, pravi. »Tam sem se tudi seznanila s Henrikom Schreinerjem. Poročila sem se z njim in pustila učiteljevanje. Odtlej sem vso svojo ljubezen do učiteljskega poklica prelila v sodoživljanje moževega dela. Bilo je lepo.«
»Razumem. Saj je vsakdo cenil odličnega pedagoga, ljubega tovariša, vrliga narodnjaka — profesorja Schreinerja.«

»Takrat je človek bil še tako mlad.«

»A zdaj je v vas bogastvo zrelosti in spoznanja.«
»Vse pride.«

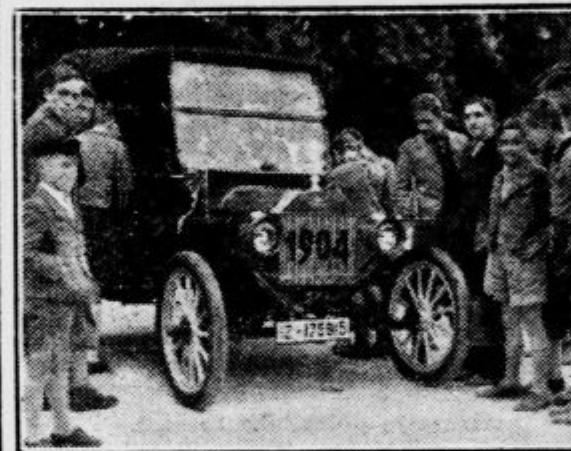
»Da, vse pride! Mnogo je težkih dni, a včasih vendar zasije vmes tudi kaka svetla lučka, kaj ne?«

Ljubeče nagne gospa Schreinerjeva belo glavo in se nasmehne: »Moja svetla lučka je moja vnukinja Eva.«

»Saj res, hčerka vašega sina.«

In vidim, kako je od notranje svetlobe obraz stare gospe ves jasen, pa mi tiha, pristrana želja vre iz duše: — karkoli še pride, naj bo s teboj dobro, kakor si ti vsemu dobra, blaga žena!
R. L. F.

lepšim vozilom so okoli 80.000 do 90.000 dinarjev, med tem ko stane majhno vozilo, ki je tudi zastopano v karavani, 50.000. Karavana je prišla iz Kölna in bo jutri krenila proti Zagrebu.

Nova dognanja o grehah Cirila Stebana Poleg vlomov in tatvin ima na vesti razne pustolovščine

Radeče, 19. maja.

Preiskava glede roparja in vlomilca Cirila Stebana, ki so ga zajeli po vladu v Mlinšah pod Sv. Goro, je spravila na dan, da je zagrešil Steban kakih 50 vlomov, tatvin in ropov. Na letošnji veliki četrtki je izvršil posebno izdaten vlom pri vdovi Mariji Klančarjevi na robu šentjanske fare na Dolenjskem. Z njim sta bila pajdaš Sajevec iz Trbovelj in posestnik Starina iz Jelovega. S Starino se je Steban seznanil v radeških zaporih, ko je bil aretiran zaradi vlomov v Hrastniku, kjer je odnesel nekaj blaga, ur in denarja.

Ze takrat, pred letom, se je izdal za Karla Jekoša. Pod tem imenom je bil tudi iz Radeč izročen novomeškemu sodišču. Ko je prestal kazen je nadaljeval z vladu in je oddajal del plena svojemu znanu Starini, ki domuje v skritem naselju. Tam je bil tudi storjen sklep za razne vlope in tatvine v okolici Radeč in

St. Janža. Starina je dal potrebna pojasnila. Tako se pred letošnjo veliko nočjo sklenili, da obiščejo vdovo, posestnico Marijo Klančarjevo, ki prejema pokojnino za možem in ima tudi precej posestva. Starina je sodil, da premore vdova najmanj 80.000 din prihrankov.

Vlomilski trojica je izdelala natančen načrt vlomov. Sajevec si je preskrbel železniško uniformo in se je napotil k vdovi. Govoril je, da bi njegov oče, bogat in ugleden mož, rad kupil njeno posestvo. Uniforma je ljudem še vedno najboljše priporočilo, da imaš pred seboj poštenjaka. In tako sta se železničar in vdova dogovorila, da se sestanejo na veliki četrtki ob 9 pred faro cerkvi v St. Janžu, da se dogovorijo glede prodaje posestva. Na veliki četrtki se je vdova res praznično pripravila in odšla v dolino. Kakala pa je zama. Od nikoder ni bilo prijaznega železničarja in njegovega očeta. Za-

2 dni razprodane predstave

DOKAZUJEJO JASNO, DA JE USPEH FENOMENALNEGA

velefilma
»The Hurricane«

ORKAN

TUDI V LJUBLJANI POPOLN!

Predstave ob 16., 19.15 in 21.15 uri

V glavnih vlogah najlepša filmska zvezda na svetu
Dorothy Lamour
KINO UNION,
Tel. 22-21

Film se bo predvajal v Ljubljani le še par dni, ker ga moramo poslati v druga mesta, kjer istotako že težko čakajo nanj. Pohitite tedaj in ogledajte si ga še danes! Vstopnice si oglejte v predprodaji!

Oni, ki trpe na bolečinah v sklepih postajajo okoreli in negibni

Zanimanje revmatizma ali nezgoda so čisto vzrok okorelosti sklepov. Da bi otrple file in mišice popustile, je potrebna toplota, ki globoko prodre. To daje topli bazeni, sezidani direktno na vrelcih Piestanega, v katerem postane vaša kretanja radost za bolnika.

Pridite tudi Vi to leto v

kopalnice PİESTANY

v dolini Vaha, kjer vlada mir. Hotel s penzionom od Kč 10.- z izdatnim kopalnico in majhno kopalnico od Kč 85.- in dalje

Informacije: Piestany biro, Beograd, Mariála Pilsudskog 22.

skrbljena se je vrnila domov in je našla v hiši pravcato razdejano. Kakor se je zdaj ugotovilo, je Steban v odsotnosti vdovo utri okno, splezal v hišo in odklenil pajdašema vezna vrata. Preiskali so vse sobe, omare in skrinje. Zeljenih 80 jurjev niso našli, a vendar je bil plen izdaten: nekaj zlatnine, obleke in perila, da so plen kar težko nesli. Orožniki so zaman iskali vlomilce. Zdal je orožniška patrulja povedla Cirila Stebana na vdovin dom. In res je Steban krivdo priznal. Ko je izpovedal podrobnosti, kako so vsi trije stikali po hiši in odnašali plen, se je vdova Klančarjeva tako razburila, da je popadla sekuro, prislonojeno v kotu. Orožniki so le s težavo pomirili 75letno vdovo, da se ni maščevala nad brezvestnim vlomilcem, ki ji je odnesel prihranke.

Orožniška patrulja z Vač pod vodstvom komandirja Strajnara je tudi doznala, da je Steban nedavno prodajal do deželi gramofonske plošče. Očitno si jih je prisvojil na nepošten način. Sled je vodila v neko tukajšnje gostilno, kjer je Steban prodal nekaj plošč. Tu so doživeli Steban in njegovi spremljevalci nepričakovano srečanje z neko okoliško mladenko, ki tega gotovo vse življenje ne bo pozabila. Steban, ki se je rad izdal pod tujimi imeni, je z omenjeno mladenko navezal razmerje kot Slavko Dimitrijevič iz Zagreba, lastnik večje brivnice, ki ima 4 pomočnike in dve frizerki. Seveda ji je obljubil zakon, če: »Če me ne boš poročila, bom skočil v Savo...« Nato je dekle pristalo na sestanek v omenjeni gostilni, kjer naj bi se domenila glede poroke, narkar bi dekle odvedlo svojega zaročenca k staršem. Toda tisti dan, ko je prišlo dekle na sestanek, so orožniki ravno pripeljali Stebana uklenjenega v gostilno, kjer je dekle sedelo v kotu in čakalo zaročenca. Ko je uklenjeni Steban stopil v gostilniško sobo in ugledal dekle, je komaj še izustil: »Poglej, kakšen prihajam!...« Dekle pa se je od strahu in sramote skoro onesvestilo...

Ciril Steban je sam izpovedal, da se je klatil pod tujimi imeni tudi v Mariboru, Celju in drugod. Kadar si je nabral denarja od tatvin in vlomov, je hodil v gosposko družbo in se je izdal za lesnega trgovca ali pa za trgovca z mešanim blagom z dežele. Največkrat pa se je predstavil za Karla Jekoša. Preiskava je ugotovila, kako je prišel do papirjev na to ime. Lani nekoč je vlomil S. Sajevec v Knezoldu pri Trbovljah. Na premočni kmetiji sta odnesla nekaj obleke, blaga, ur, zapetnice, pa tudi denarja. V žepu suknjiča je našel Steban delavsko knjižico in druge listine na ime domačega hlapca Karla Jekoša. Letnico je v knjižici ponaredil iz 1917 v 1914, nakar jo je opremil še z novimi dodatki in spricčeval. Na svojih vlomilskih pohodih je nabral še nekaj štampiljk in si je lahko kar sam izstavil lepa spricčevala. Tako ima med drugim lastno potrdilo, da je izprašan krojaški pomočnik, poštenega in lepega značaja ter sila pripraven za vsakršno krojaško delo, za gospe in dame... Nadalje si je v knjižici sestavil dvojce potrdil in sicer od strani občine Dramlje in od mlekarke zadruge v Izlakah, kjer je bil pečate pobral ob priliki vlomov. Višek njegove drznosti pa je v tem, da si je pribavil celo pečat nekega sodišča in sodnika. Oboje mu je prišlo v roke, ko je bil kot jetnik zaposlen s pometanjem uradnih prostorov. Seveda je tudi ta dva pečata zlorabljal.

Letošnjo pomlad je pripravljala Ciril Steban večjo vlomilsko turnejo. V Hrastniku, kjer je vlomil nedavno pred aretacijo, je odnesel tudi revolver, s katerim je potem streljal na kmete v Mlinšah, ki so mu hoteli onemogočiti beg s plenom. Preiskava se nadaljuje. Zdal iščejo oblastva pajdaša Sajeveca. V ljubljanskih sodnih zaporih je tudi že trgovec Dražič iz Zagreba, ki je kupoval od Stebana pokradeno blago. Nadalje je aretiran posestnik Starina, ki je hranil plen od raznih uspešnih pohodov v radeški okolici. Plen je hranil v krušni peč, ki je ni več uporabljal.

nalna zavest se je poglobila in širila in le močan, zdrav duh, kakršen je bil v samobitnosti dijaka Ivana Laha, je mogel pritezati dijaštvo na sebe in ideje, katere je razširjal.

Studijska leta na univerzi v Pragi so ga čisto naravno pritegnila v icojni krog dr. T. G. Masaryka in Kramarja, kar je prekrševalo njegovo globoko slovanstvo dušo, ki je hrepnela po vsem tem, kar je živelo že v daljnovostnosti pesnikov-prerokov, pa bodi to naš Prešeren, ali čehoslovski Kollár.

Pred vojno si je začrtal krepko pot v bodočnost, toda vojna mu je odmaknila načrte in razdejala njegovo sicer tako čvrsto zdravje. Mnogo je pretrpel.

Vse prerano se je poslovil od zemlje, kakena živi in diha v njegovih spisih, v zelenju poljan, zorečega polja, mičnih vasi, grčev z belimi cerkvami, gozdov in tiste ljudstva, katerega dušo in srce je poznal do vseh globin sončnih in senčnih strani.

V daljavi se je svetlikalo Cerkljsko jezero med zelenim nabrežjem in otroci smo streljali na to božje ogledalo... Tvoje, kakor zrcalo čisto, svetlo življenje je zagrnjeno koprena smrti, vedno pa bo odgnjen odev Tvoje bogate duše, Tvojih žrtev, prestanega trpljenja in neumornega plodovitega dela. Skozj okno večnosti bodi pozdravljen v spominu na Tvoja delavna dijaška leta od članov »Literarnega kluba«, kateri Ti bodo ohranili najčistejši in najlepši spomin.

Mara J. Tavčarjeva

Gospodarstvo

Zborovanje gostilničarskih združenj dravske banovine

Brežice, 19. maja.

V dvorani Narodnega doma v Brežicah je danes po petih letih obstoja organizacije zborovala Zveza združenj gostilničarskih obrtnikov dravske banovine. Udeležba je bila nadvse častna, saj se je zborovanja udeležilo osebno nad 300 članov, med temi 149 delegatov, ki so zastopali 42 včlanjenih združenj. Na večer pred zborovanjem je bil v Narodnem domu uspel družabni večer, ki ga je v počastitev udeležencev priredilo domače združenje, ki letos praznuje 50 obletnico svojega obstoja.

Samo zborovanje je poteklo v največji slogi. Predsednik g. Ciril Majcen se je vsem številnim udeležencem zahvalil za častno udeležbo, s katero so izkazali zaupanje do stanovske organizacije, in je med drugimi tople pozdravil zastopnika bana sreskega načelnika dr. Krajskega in zastopnike Zbornice za TOI. Na predlog predsednika so bile z zborovanja odpisane tudi brzojavke s izrazi udanosti Nj. Vel. kralju in kraljevskemu domu ter pozdravne brzojavke predsedniku vlade in resornim ministrom.

Vprašanje trošarine in sanacije gostinstva. Obračun dela Zveze v preteklem poslovnem letu je podal v jasni, pregledni obliki predsednik Majcen, ki se je zadržal le pri dveh, trenutno najvažnejših vprašanjih, ki jih je zveza upravljal v preteklem letu: skušala privesti do ugodne rešitve. To je udeležencev pobujalo za trošarin na alkoholne pijače in sanacijo gostinstva v cilju nadaljnjega razmah.

Z uvedbo novih trošarinskih predpisov je zveza upravljal sicer dosegla nekatere olajšave, ki pa gostinski stan ne zadovoljujejo. Banskim upravni ni uspelo onemogočiti šušmarstva, ki se kljub postreženi kontroli širi in škoduje gostilničarju, katerega mu posveča kontrola večjo pozornost kakor pa šušmarju. Zaradi tega je zveza upravljal ob priliki zadnje skupščine državnih zvez pokrenila ponovno akcijo, da bi bila tudi v dravski banovini uvedena pavšalna trošarina. Z nameravano akcijo, s katero bo zveza upravljal s anketo ugotovila pripravljenost ali odklonilnost stališče gostilničarjev za prevzem rizika, ki bi nastal zaradi mnogih neugodnosti ob eventualni uvedbi pavšalne določene banovinske trošarine naj bi bila zaključena tudi borba za revizijo trošarinskih predpisov, če se izkaže, da gostilničarstvo dravske banovine ni pripravljeno plačati predvidenih proračunskih trošarinskih postavk, odnosno če se izkaže, da je nadpolovična večina članstva proti uvedbi pavšalne trošarine.

Za sanacijo gostinstva je zveza upravljal predložila v preteklem poslovnem letu konkretne predloge na pristojna mesta in je izdelala tudi več alternativ, na podlagi katerih bi se dala izvesti sanacija prilik v gostinskem stanju. Sanacijski načrti so predvidevali razdolžitve, pocenitev kreditov za modernizacijo zastarelih in današnjim prilikam neprimernih gostinskih objektov in končno preskrbo razpoložljivih denarnih sredstev za postavitev prepotrebni turističnih objektov.

V najkrajšem času je predvideti ustanovitve turističnega fonda za realizacijo prvega dela sanacijskega načrta. Zveza upravljal pa je na pristojna mesta predložila tudi že dopolnjeni načrt, ki predvideva odstop točilne take poedinim banovinom; na podlagi teh rednih dohodkov pa bi banovine pri domačih denarnih zavodih najele posojilo za razdolžitve gostinstva in financiranje turističnih naprav.

Delovni program za bodočnost

Poleg tega dela je bila vsa pažnja zvezne uprave osredotočena na davčno razbremenitev, ki je najobčutljivejša točka gostinskega poslovanja. Dasi se je po zaslugi zvezne organizacije in najožjega sodelovanja

nja s posameznimi davkoplačevalci že mnogo doseglo, vendar ti uspehi gostinskega stanu ne morejo zadovoljiti.

Poleg tega dela je zvezna uprava posvečala precejšnjo pažnjo nadaljnji strokovni izobrazbi s aglinim organiziranjem raznih strokovnih tečajev, izdala pa je tudi lepo priliko v času, ko se pripravljajo novelizacija obrtnega zakona, da se predvsem zaščitijo interesi gostinskega stanu z ureditvijo vprašanja podeljevanja gostilniških koncesij, z določitvijo obsega hišnega dela, v kolikor posega v gostilniške obratovne pravice, z ureditvijo razmerja do uslužbenstva glede delovnega časa in z zaščito neokrnjenosti obstoječih gostilniških združenj v dravski banovini.

Z ugotovitvijo, da je bila zvezna organizacija s svojo borbomostjo, požrtvovalnostjo in velikim stanovskim idealizmom marsikateremu članu zadnja in učinkovita zaščitnica, je predsednik v zaključku poročila zahteval program dela v bodočem poslovnem letu, ki obsega sanacijo gostinstva, revizijo obrtnega zakona in pravilno ureditev trošarinskega vprašanja.

Kakor predsedniško, so bila tudi ostala poročila uprave sprejeta od zborovalcev z odobravanjem na znanje. Pri volitvah nadzornega odbora je bilo odlično, naj se prihodnje leto deluje stari odbor s člani Julijem Zupanom, Leopoldom Zupančičem in Franom Kramarjem. Zborovalci so se tudi z veliko večino odločili, da se bo prihodnji občni zbor vršil v Logatcu.

S toplim nagovorom, v katerem je poudarjal zasluge predsednika Majcna v času petletnega predsedovanja zvezi se je v imenu vsega članstva zahvalil ljubljanski restavratore Dolničar. Ob tej priliki je g. Majcen prejel lepa darila.

Resolucija

Soglasno je bila nato izglasovana resolucija, v kateri se zborovalci obračajo na banko upravo s prošnjo, naj po predloženem načrtu čim prej izvede sanacijo gostinske obrti, posebno z razdolžitvijo in dajanjem cenčnih kreditov za modernizacijo gostinskih obratov. Resolucija izraža upanje, da bo za male podjetnike uvedena pavšalna pridobitna z znižanimi banovinskimi in občinjskimi doki dani po predlogu, ki ga je zveza dostavila finančnemu ministru. Banska uprava naj uvede pobiranje banovinske in občinske trošarine na osnovi kontingentiranja po predloženem sistemu, ki je čuval obojestranske interese. Z obžalovanjem ugotavlja gostilničarji, da nadzorni organi posvečajo pozornost le kontroli obrtnega točila, ne zatro pa šušmarstva. Gostilničarstvo vztraja pri svojih predlogih za novelizacijo obrtnega zakona, zahteva priznanje gostilničarstva kot samostojni stan, določitev obsega hišnega reda in pogojev za izdajo gostilniških dovolil. Protestira najodločneje proti načinu podeljevanja gostilniških dovolil, ki ni v skladu s smotno turistično politiko. Gostilničarstvo nadalje zahteva spremembo uredbe o dokazu strokovne sposobnosti. Uredba o strežnem osebju naj uvede obvezno napitnino le za prenočišča v hotelih in pensionih, dnevni konzum pa naj se oprosti obvezne napitnine. Obvezna napitnina naj bo odvisna od volje podjetnika. V najkrajšem roku naj se novelirajo določila za obratovni čas, ker ga ni mogoče primerjati z delom v drugih obrti ali industrijskih obratovnicah. Gostilničarstvo vztraja tudi na današnjem stroju gostinskih združenj, ker se je izkazal v dravski banovini za najbolj primerne. Urediti je treba še strokovno gostinsko šolstvo po enotnem načrtu, ki naj ga izdela banska uprava v sporazumu z zvezno gostinsko organizacijo in Zbornico za TOI. Gostilničarstvo tudi izraža upanje, da se bo postopanje upravnih oblasti spravilo v sklad z zahtevami turizma, pri čemer bodo interesi gostinstva najboljše zavarovani.

potem se je naš domači trg docela izločil iz svetovnega trga.

V zvezi s komunikacijem »Prizadec« stavljajo beograjski »Jugoslovanski kurir« vprašanje, ali ima Prizadec samo dolžnost, da izvaža pšenico, ali pa tudi dolžnost, da poleg izvoza vodi pšenično politiko upoštevajoč interese vsega našega gospodarstva. Strokovnjaki trdijo, da je v naši državi še 8000 do 10.000 vagonov, kolikor nam je potrebno za domačo potrebo do nove letine. V svojem komunikacijem »Prizadec« nič ne pove o razpoložljivih rezervah. Kolikšne so in kje so, kar bi moral prav za prav vedeti če nimamo v državi dovolj pšenice, jo bomo morali uvoziti. Za uvoženo pšenico pa bomo morali plačati evobodne devize, medtem ko smo pšenico izvažali v Nemčijo proti plačilu v klirinu. Če računamo, da je v naši državi še 10.000 vagonov pšenice, tedaj znaša pri tej količini razlika med tržno ceno in Prizadecovo oficijelno ceno 80 milijonov din.

Prizadec ne bi smel lani v leteni izvoziti tolikšnih količin in bi moral upoštevati naraščajočo tendenco naše potrebe, zlasti glede na okolnost, da so pri naraščajoči zaposlitvi in sprito ugodnejšega gospodarstva etanja mnogi konsumenti prešli od koreze na pšenico in pšenično moko.

Stanje Narodne banke

Najnovejši izkaz Narodne banke od 15. t. m. zaznamuje nebiestveno povečanje zalega zaklada, in sicer za 1.0 na 1825.8 milijona din (lani ob tem času 1666.0) devize, ki se ne vtejejo v podlago pa so se v drugi četrtini maja skrčile za 39.6 na 356.6 milijona din (lani 744.9). Posojila so nazadovale za 2.1 na 1560.8 (lani 1687.7), in sicer menična za 2.0 na 1314.9, lombardna pa za 0.1 na 245.8 milijona din. Postavka raznih aktiv, ki vsebuje, kakor znano, tudi zlato in devize, je v drugi četrtini maja narasla za 3.2 na 2269.0 milijona din (lani 1044.1). Ta postavka je danes za 1225 milijonov višja nego pred enim letom in za 238 milijonov višja nego v začetku leta, kar priča, da se celotna rezerva zlata in deviz, skupaj z vrednotami v postavki raznih aktiv, ni zmanjšala, čeprav je postavka deviz izven podlage nazadovale.

Obtok bankovcev se je v drugi četrtini maja zmanjšal za 45.4 na 5005.9 milijona din (lani 5360.7). Obveznosti na pokaz pa so narasle za 34.4 na 2597.0 milijona din (lani 2173.8); pri tem so narasli privatni žirovni računi za 129.4 na 1586.9 milijona din, na ložbo glavne državne blagajne pa so se po-

večale na 15.3 na 58.8 milijona din, medtem ko so se obveznosti na pokaz po raznih računih skrčile za 110.2 na 958 milijonov din.

Vrednost zalega zaklada skupaj z oficijelno premijo je znašala 15. t. m. 2346.1 milijona din, kar ustreza glede na obtok bankovcev in obveznosti na pokaz kritju v višini 27.59% (27.55% v prejšnjem tednu).

Gospodarske vesti

== Nova petrolejska družba »Panonijac« bo sgrajala rafinerijo. Poročali smo že o novi petrolejski družbi »Panonijac«, ki je bila te dni ustanovljena s delniško glavnico 6 milijonov din in si je dala predvsem nalogo pritiči s poskusnim vrtenjem na desni obali Drave od Osijeka proti Medjimurju, kjer je pričakovati zadovoljivih uspehov, saj so na madžarski strani v bližini tega terena že odkrili dobre izvore nafte. Sedaj poroča beograjsko »Vreme«, da bo družba »Panonijac«, pri kateri je država udeležena s 25% glavnice, zgradila v najkrajšem času rafinerijo nafte, in sicer v vzhodnem delu Srbije ob Dunavu. Ta rafinerija bo zgrajena v 6 do 8 mesecih in bo najprej predelovala rumensko nafto, dokler ne bodo poskusna vrtenja ob Dravi dala pričakovanih rezultatov. Nadalje poroča beograjsko »Vreme«, da so družbi zaradi iskanja nafte dodeljeni tereni v Slavoniji, Hrvatski, v Medjimurju in tudi v Bosni.

== Industrija motorjev v Rakovici. d. d. ljonov din, upravni odbor pa je pooblaščen, da lahko izvede nadaljnje povišanje je zvišala svojo glavnico od 15 na 30 milijonov 60 milijonov. V bilanci za leto 1937. so investicije v Rakovici pri Beogradu izkazane z vsoto 30.3 milijona din, bilanca vsota pa znaša 84.8 milijona din. Družba je imela lani 1.2 milijona din čistega dobička in bo plačala 7% dividende.

== Plačilni sporazum med Nemčijo in Češkoslovaško. Med Nemčijo in Češkoslovaško je prišlo do sporazuma glede razširjenja dosedanjega nemško-češkoslovaškega kliranga na Avstrijo. Do 31. maja bodo veljale v plačilnem prometu z Avstrijo še določbe dosedanjega češkoslovaško-avstrijskega klirinskega sporazuma. Po 1. juniju se bo promet prenesel na nemško-češkoslovaški kliring vendar bodo do 31. avgusta še veljale dosedanje določbe glede plačil za terjatve, ki se ne glasijo na marke. Češkoslovaški dolžniki šilingov bodo nadalje plačevali svoje obveznosti po tečaju 1 šiling enako 5.30 Kč. Za potovanja iz Češkoslovaške v Avstrijo bo dala Nemčija na razpolago posebne potovalne marke po povprečnem tečaju 8 Kč za 1 marko.

== Češkoslovaška industrija na ameriškem trgu. Nedavno je Češkoslovaška sklenila ugodno trgovsko pogodbo z Združenimi državami. Od te pogodbe si obeta znatno povečanje izvoza. Zato je češkoslovaški izvozni zavod sklenil poslati na svoje stroške v Združene države zastopnike, ki bodo prevzeli kolektivno zastopstvo češkoslovaških trgov. Tako bo imel zavod kolektivnega zastopnika za tekstilno blago v New Yorku, kolektivnega zastopnika za rokavice in steklo v Chicagu itd.

== Madžarsko-avstrijski plačilni promet. Med Nemčijo in Madžarsko je prišlo prišlo do sporazuma glede likvidacije madžarsko-avstrijskega kliranga. Ta kliring bo prenehal funkcionirati 31. julija. Do tega dne bodo madžarski uvozniki lahko vršili na dosednji način plačila na podlagi kupcijskih sklepov, ki so bili sklenjeni do 20. maja, kjer se sklep glasil na šilinge oziroma na fakturirani šilingi. Po 31. juliju se ves plačilni promet prenese na madžarsko-nemški kliring, vendar bodo madžarski uvozniki, ki dolgujejo šilinge, vršili tudi še po 31. juliju plačila po starem klirinskem tečaju (100 šilingov enako 91 pengov). Prav tako bodo avstrijski uvozniki, ki dolgujejo iz kupitj do 20. maja penge, vršili vplačila po starem klirinskem tečaju (100 šilingov enako 88.5 penga).

== Angleške vojne rezerve živil. Nedavno je angleški finančni minister ob priliki predložitve proračuna razkril, da je angleška vlada za vojno rezervo nakupila velike količine pšenice, sladkorja in kitovega olja (kot surovine za margarino). Sedaj poroča londonski »Daily Express«, da je angleška vlada v zadnjem času oddala velika naročila za dobavo mesa, da si tudi v mesu ustvari vojno rezervo (zmrznilo meso se da v hladilnicah za dolgo dobo vskladiti). Vrednost naročil znaša 3 milijone funtov (preko 700 milijonov din), meso pa bo Anglija uvozila iz Južne Amerike, Nove Zelandije in Avstralije.

== Plačilni promet z Grčijo. Narodna banka objavila da je bilo 12. t. m. v obtoku za 48.3 milijona drahm grško-jugoslovanskih bonov (dne 4. maja za 49.2), saldo blokiranja teriatov pri Grški banki pa je znašal 19.3 milijona din (dne 4. maja 19.7).

Borze

19. maja

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi v privatnem kliringu ponovno za malenkost podražili in so se trgovali po 8.95. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.94 (v Beogradu po 8.95), v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 28.75. Nemški klirinski čeki etanejo v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani 14.50, za konec junija pa v Zagrebu 14.4750.

Na zagrebškem efektne tržišču je vojna škoda pri prijazni tendenci notirala 484 — 484.50 (v Beogradu je bil promet po 485.25). Zaključki pa so bili zabeleženi v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 92.25 — 93.25.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2415.41—2430.01 Berlin 1752.03 — 1765.91, Bruselj 734.05 — 739.11, Curih 996.45 — 1003.52, London 216.43 — 218.48, New York 4329.75 — 4366.07, Pariz 121.72 — 123.16, Praga 152.49 — 153.30, Trst 228.79 — 231.87, Curih. Beograd 10, Pariz 12.2425, London 21.74, New York 437.625, Bruselj 73.65, Milan 23.0350, Amsterdam 242.10, Berlin 175.80, Dunaj 46, Stockholm 112.15 Oslo 109.30, København 97.10, Praga 15.2750, Varšava 82.70, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bularešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 484 — 484.50, za julij — avg. 484.50 bl., 4% agrarne 62.50 — 63.75, 4% severne agrarne 62.50 den., 6% beguške 93 — 94, 6% dal. agrarne 92.25 — 92.75, 7% stabiliz. 92.37 den., 7% invest. 99 — 101, 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 94.75 — 95; delnice: Narodna banka 7300 den., PAB 227 den., Trboveljska 200 den.,

Outman 60 — 65, Sečurana Orijek 120 bl., Osijeka Ijovavica 150 den., Isis 20 den., Dubrovačka 375 — 380, Oceania 600 den.

Beograd. Vojna škoda 484.75 — 485.25 (485.25), 4% agrarne 63 den., 4% severne agrarne 62.50 den., 6% beguške 93.50 — 94, 6% dal. agrarne 92.50 — 92.75, 7% invest. 100 den. (100.50), 7% Blair 94.75 — 95.25 (95), Narodna banka 7350 bl., PAB 233.50 den.

Blagovna tržišča

19. maja

+ Chicago, 19. maja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 78.625, za julij 76.625, za sept. 77.375; Koruza: za julij 59.

+ Winnipeg, 19. maja. Začetni tečaj: pšenica: za julij 101.75, za okt. 84.50.

+ Novosadska blagovna borza (19. t. m.). Tendence lahka. Pšenica: (78/79 kg); ba-

Triumf bolgarskih pevcev v Mariboru

Po krasnem uspehu in manifestaciji so odpotovali v Ptuj

Maribor, 19. maja.

Snočni koncert bolgarske pesmi v Unioni je bil pravi triumf bolgarske narodne in umetne pesmi. Ob koncu prvega dela koncertnega sporeda je predsednik Jugoslovanske bolgarske lige v Mariboru dr. V. Kukovec iskreno pozdravil bratske plovdivske pevce, gospodica Greta Večnik pa jim je izročila venec Jugoslov. bolgarske lige v spomin na Maribor. Prisrčen pozdrav je izrekel dragim gostom tudi predsednik »Drave« g. Vokač, nakar je g. Mordej v imenu omenjenega društva izročil bratom Bolgarom lep venec. V znamenih besedah se je zahvalil za veličasten sprejem in navdušenje predsednik plovdivskega pevskega društva g. Pešev, ki je naglašal vzvisenost ideje jugoslovanske bolgarske večnega prijateljstva in zvestobe. Dejal je, da je to prijateljstvo globoko zakoreninjeno v srcu jugoslovanskega in bolgarskega naroda.

Po koncertu, ko je večstoglasna množica, ki je docela napolnila uniojsko dvorano, skupno z bolgarskimi pevci gromko in krepko odpevala veselovansko himno »Hej Slovane!«, je množica, predvsem mladina, spremljala bolgarske brate ob toplem vzklikanju jugoslovanske bolgarske bratstvu do »Orla«, kjer je bil pozdravljen večer. Zborovega dirigenta Kočevca je mladina nesla na ramenih od Uniona do Orla. V splošnih prostorih, ki so

zhi skupno z bolgarskimi pevci zasedli člani Jugoslovanske bolgarske lige ter mariborski pevci, so nato v prijetnem, bratsko iskrenem razpoloženju potekale ure do polnoči, ko je bil pozdravljen večer končan in so gostje morali radi ptijskega koncerta spat. Prisrčne besede so spregovorili na pozdravnem večeru na čast vrlim plovdivskim pevcom predsednik Jugoslov. bolgarske lige dr. V. Kukovec, mestni župan dr. Juvan, ki je naglašal idejo bratske zvestobe jugoslovanskega in bolgarskega naroda, tajnik Jugoslov. bolgarske lige v Ljubljani novinar Struna, ki je popsal navdušenje, ki so ga bili deležni bolgarski brate ob svoji turneji po Sloveniji, profesor L. Struna, ki je prikazal skupne cilje jugoslovanskega sokolstva ter bolgarskih Junakov v službi velike stvarne misli. Vsem govornikom se je v marikantnih besedah zahvalil bolgarski prota Simeonov, čigar izvajanja so bila veličastna slavospevi veselovanske misli.

Danes dopoldne so si bratski gostje ogledali kopalske naprave na Mariborskem otoku in so bili polni pohvalnih besed za lepoto teh naprav. Zatem so si ogledali tukajšnjo Vinarsko in sadjarsko šolo. Po obedu pri Orlu so se zbrali pri Mariborskem dvoru, kjer so se ob 15. uri, toplo pozdravljeni od Mariborčanov, ki so se zbrali k slovesu, odpeljali v Ptuj.

Vlom v župno cerkev v Trbovljah

Dva mladoletna vlomilca, ki sta s cirkusom prišla v revirje — Povodenj vagabundov v črni dolini

Trbovlje, 19. maja.

Danes ponoči sta dva mladoletna vagabunda, ki sta nedavno s potujočim cirkusom prišla v Trbovlje, poizkusila srečo z vlomom v župno cerkev sv. Martina, ki pomeni prvi primer te vrste kriminala pri nas, pa je vzbudil po pravici senzacijo med domačim prebivalstvom.

Ko je trški nočni čuvaj ponoči nadziral občinsko hišo, je začul iz župne cerkve, ki stoji takoj zraven, pridušen ropot, in ko je stopil bliže, je skozi okno opazil tudi sumljivo svetilkanje sveče. Takoj mu je bilo jasno, da je hiša božja deležna nezakonitih obiskov, pa je šel in poklical cerkvenika. Skupaj sta odklenila vrata, da pogledata, kako in kaj. Po daljšem iskanju sta pri stranskem vhodu našle na skrilega mladenčca, ki je na vprašanje, kaj išče v cerkvi, dolgo časa tajil tatinski namen, nazadnje pa je le priznal. Fant, ki mu je komaj 18 let, se je bil s še mlajšim, 16-letnim pajdašem včeraj med šmarnicami dogovoril, da ponoči vdeta v cerkev in jo opleni. Ko je padel večer, sta se skrila v gozlu nad trgov, nato pa pri nekem kmetu ukradla železen drog, ki naj bi jima služil pri vlom. Po polnoči, ko se je dolina zagnila v tišino, sta skozi okno, ki je zaradi zračenja ostalo odprto, zlezla v cerkev. Z oltarja sta smela svečo, da sta pri njenem svitu iskala plen. Razbila sta najprej nabiralnik sv. Antona in ga iz-

praznila, a če ju ne bi bil prepadil šum, ki sta ga povzročila čuvaj in cerkovnik z odpiranjem vrat, bi si bila gotovo naložila tudi dragocenejših cerkvenih predmetov.

Mlajšemu je uspelo, da je pobegnil pri stranskem vratih, a ker orožniki vedo njegovo identiteto, ga ne bo težko izslediti. Fant, ki sta ga čuvaj in cerkovnik ujela, je na orožniški postaji prostodušno priznal, kako je do dejanja prišlo. Doma je iz Šoštanja, njegov tovariš pa iz Šmartna pri Slovenem Gradcu. Ker nista do bila boljšega posla, sta se pridružila potujočemu cirkusu, a zaradi nerednosti sta bila v Trbovljah odpuščena. Preden sta se odpravila s trebuchom za kruhom, sta nasnovala zločinski poizkus. Javnost upa, da bo stroga kazen oba mladenčca, ki sta pač malo prežgoda stopila na pot kriminala, odvrgla od nadaljnjih podobnih podvigov, hkratu pa bo vzgledno učinkovala tudi na druge postopake, ki iz dneva v dan v trumah obiskujejo rudarske revirje. Zadnji čas se je prošanje od kljuje do kljuje tako razpaslo pri nas, kakor da bi bilo blagostanje v rudarskih domovih doma. Občina in orožništvo naj poskrbita, da bomo rešeni tuje nadleže. Domači miloščinari naj bodo pod strogo kontrolo, tuje prosjake in vagabunde pa je treba sproti odpremljati v domače občine, ki naj skrbijo vsaka za svoje ljudi.

Vprašanje državne intervencije na našem žitnem trgu

Cena pšenice je zadnje dni na vojvodinskem trgu sicer nekoliko popustila, kar je očitno posledica raznih vesti o možnosti državne intervencije, vendar je ponudba še vedno slaba.

Sele včeraj je prišlo na trg nekaj več pšenice in je cena popustila povprečno za 10 din pri meterskem stotu, tako da se je v Vojvodini trgovala potiska pšenica po 230 din nasproti 250 din. Kolikor je znašala cena ob koncu prejšnjega tedna.

Vprašanje državne intervencije z namenom, da se zniža cena, je nadalje aktualno. Po beograjskih informacijah bo o tem vprašanju še v teku tedna razpravljali ministrski svet. S formalne strani vprašanje znižanja ali ukinitve uvozne carine (ki znaša 65 din pri met. stotu), ne bi se prineslo rešitve. Če bi se carina ukinitila, tedaj bi se ne prišlo do uvoza, kar je uvoz pšenice pri nas še vedno monopoliziran za državo, in to še iz čista žitnega monopola. Ničnega razen države oziroma »Prizadec« ne bi torej mogel uvoziti pšenice in obstoja torej le možnost, da država pooblasti »Prizadec«, da uvozi iz inozemstva določeno količino pšenice brez plačila carine. Pri tem pa nastaja druga težkoča. »Prizadec« po svojih pravilih ni pooblaščen, da prodaja pšenico za notranje potrebe države, ker je trgovina s pšenico v notranjosti države rezervirana za privatno trgovino. Zaradi tega bi bilo potrebno, če se vlada odloči za uvoz pšenice, spreminiti tudi uredbo o »Prizadec«, ali pa izdati posebno uredbo, da sme »Prizadec« v tem izjemnem primeru prodati uvoženo pšenico interesom v naši državi, predvsem mlinom in vojnim ustanovam.

Zadnja občutna podražitev pšenice v naši državi nam kaže, kako potrebni so pri nas žitni silosi. Če bi imeli take silose, je verjetno, da ne bi izvozili toliko pšenice, temveč bi jo vskladilišili in ne bi mogla nastati situacija, kakršna je danes. Lanska pšenica je bila deloma slabe kakovosti in smo jo morali čimprej prodati. V nasprotnem primeru bi se lahko pokvarila, ker nimamo primernih naprav za vskladitve. Celotni izvoz pšenice iz naše države je znašal od lanskega 1. avgusta 10.350 vagonov. V glavnem smo pšenico izvozili do konca lanskega leta, že v januarju pa se je izvoz skoro ustavil in

SOKOL

Sokol I. Ljubljana - Tabor sporoča svojemu članstvu, da je preminul naš dolgoletni član brat dr. Ivan Lah, profesor in književnik. Društvena uprava vabi članstvo, da se pogreba blagopokojnega brata, ki bo danes ob 15. uri izpred Narodnega doma, udeleži v čim večjem številu. Zbirališče pred Narodnim domom. Obleda meščanska z znakom. Blagopokojnemu bratu časten spomin!

Naše gledališče

DRAMA

Petek, 20.: Zenitev. Premiera. Premierski abonma.

Sobota, 21.: Lopovščine. Snubač. Red B. Nedelja, 22.: Zenitev. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Premiera Gogoljeve »Zenitev« (popolnoma neverjetnega dogodka) v treh slikah bo v petek 20. t. m. za premierski abonma. Glavno moško vlogo dvornega svetnika Podkalošina, sramežljivega snubača bo igral Danč. Njegovega prijatelja Kočkarjova Skrbinskega, glavno žensko vlogo neveste Agafje Ančka Levarieva, tetko Arino Rakarijeva, posredovalko Fjoklo Nabocka druge snubače bodo igrali: Cesar, Sancin in Plut, nadalje sodelujejo: Presestnik v vlogi Starikova, in Potokar kot Podkalošinov sluga. Delo je zrežiral Ciril Debevec.

OPERA

Petek, 20.: Zaprt. Sobota, 21.: Manon Lescaut. Red A. Nedelja, 22.: Madame Sans Gene. Izven. Globoko znižane cene od 24 din navzdol.

Gostovanje odličnega italijanskega tenorista Christija Solarija ki bo pel 23. t. m. partijo vojvode v Rossinijevi operi »Seviljski brivci«. Christio Solarij spada med najglasnejše italijanske pevce ter je zadnji čas čest gost zagrebške opere. Opozarjamo občinstvo, da si pravočasno rezervira vstopnice.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek 20.: Zaprt. Sobota, 21.: ob 20. Datibor. Red D. Nedelja, 22.: Ob 20. Nečak. Znižane cene. Znižani.

Tri ljubke nove živalice francoskega živalskega vrta

V živalskem vrtu v Vincennesu pri Parizu so se skotili v zadnjem času trije mladiči: gazela (levo), severni jelenček (v sredi) in zebica (desno)

Potovanje okoli zemlje v štirih dneh

Ameriški milijonar in angleška letalka

V letošnjem poletju nameravata dva mednarodno znana letalca doseči nov rekord v poletu okrog zemlje. Po njihju mnenju je mogoče z današnjimi letali opraviti okroglo v štirih dneh to pot.

V Združenih državah se pripravlja eden teh letalcev, milijonar Hughes, že meseca na ta polet okoli zemlje. Dal si je zgraditi poseben stroj in v juniju odleti iz New Yorka preko Nove Fundlandske in Severnega Atlantika proti Varšavi, Moskvi,

Daljnemu Vzhodu, čez Tihi ocean in spet v New York.

Prav tako vneto se pripravlja na pot angleška letalka Betty Kirby Greenova, ki se je poslavila z lanskim rekordnim poletom iz Londona v Kapsko mesto in nazaj. Odletela bo v juliju in kot pilot jo bo spremljal zmagovalca na poletu iz Anglije v Avstralijo Scott. Letala bosta v približno isti smeri kakor Hughes. Celotna proga znaša 24.000 km.

Pogreb

Bohdana Pavluja

Tragično preminuli poslanik ČSR Bohdan Pavlu, ki se je smrtno ponesrečil na avtomobilski vožnji skozi Jugoslavijo, je bil te dni v Pragi položen k večnemu počitku. Pokopali so ga z vojaškimi častmi, ki pristojne generalu.

Krsta pokojnika je bila ovita s črno državno zastavo, venca sta poklonila tudi prezident dr. Beneš in ministrski predsednik dr. Hodža. Med cvetjem je bil takisto venec predsednika naše vlade. Za pogrebom so korakali dr. Hodža, Malypetr, Soukup, Krofta in skoro vsi poslanci, akreditirani pri praški vladi.

Lord prodal polovico mesta

Največjo razprodajo zemljišč v zgodovini Anglije je sprožil minuli torek markiz de Bute, angleški lord, ki ima ogromno zemljo. Prodaj je vse svoje nepremičnine v Cardiffu, t. j. polovico hiš v mestu. Večja skupaj je prišlo v roke novih gospodarjev ob tej priložnosti 20 tisoč objektov. Markiz de Bute ima zdaj še 470 tisoč jutrov zemlje.

Tehnična gimnazija na češkoslovaškem

V ČSR resno razpravljajo o reformi srednješolskega tipa in kanijo določanje realno nadomestiti s tehnično gimnazijo. Ta šola bo imela osem razredov. Imenovala se bo »tehnična gimnazija«, učenje latinščine v njej ne bo obvezno. Absolventi tehnične gimnazije, ki bodo študirali latinski jezik, bodo pripuščeni kasneje tudi k študiju medicine in prava na univerzi, ostali se bodo smeli vpisati samo na tehniko.

Maske po 83 Kč

Te dni je v Pragi izšel uraden razglas glede dolžnostnega nakupa plinskih mask po prebivalstvu ČSR. Oblasti so izbrale za glavni tip maske »FM-lac«, ki stane 83 Kč.

Zaščitni baloni v Angliji

Angleško ministrstvo za narodno obrambo je pripravilo načrt za varnost Londona v primeru letalskih napadov. Mesto bodo obdali z mrežo električno nabitih balonov, ki bodo v višini 3 do 5 tisoč m zapirali tujim letalom pot v London

V znamenju priprav za bodočo vojno

V Angliji so osnovali posebno brigado ženskih letalk, ki imajo značaj rezervne čete za primer vojne. Na čelu brigade je znana večkratna rekorderka Amy Johnsonova (na sliki levo)

Francozi z rokami na hrbtu

Roke v hlačnih žepih veljajo v Franciji za dokaz slabe vzgoje

Tuji, ki pridejo na Francosko, opazijo, da hodi tam zelo mnogo ljudi, posebno starejši moč z rokami, prekrizanimi na hrbtu. Neki Američan, ki je to tudi opazil, je povprašal neki pariški dnevnik, kako je s to stvarjo in je prejel sledeči odgovor:

Na Francoskem velja že za šolske otroke in neopodobno, če pridejo v šolo z rokami v hlačnih žepih. V srednjih šolah je to celo strogo prepovedano, dočim gredo zasebni zavodi ter internati tako daleč, da dajo gojenecem hlačne žepke zašiti, kajti uporaba hlačnih žepov za skrivanje rok velja za znak slabe vzgoje.

Iz tega razloga nosi dobro vzgojen Francoz celo svoje rokavice v rokah in jih ne vlika v žepce. Zato je videti toliko ljudi, ki prekrizajo svoje roke na hrbtu, kajti vzgoja jim ne dopušča, da bi jih vtikali v žepce. Samo zelo mladi ljudje, ki niso konservativni in radi pozirajo, pravi pariški dnevnik, se teh navad ne drže.

43 tisoč slepičev

V l. 1936 sa naštel v češkoslovaški 43 tisoč primerov slepičev. Zaradi operativnega postopka je znašala umrljivost 1,6 od sto.

Zločini lepe Nataše

Zenska, ki ji je bilo v slast, da so se moški pobijali zanj

V avstralskem mestu Dalbyju pri Brisbanu so našli te dni umorjeno ženo upokojevega krmilarja Habta. Morilec je bil bivši ruski častnik Verzenjev, ki je pri zasliševanju povedal zgodbo, da si je tolj romantične ne moremo misliti.

Nekoliko mesecev pred izbruhom svetovne vojne se je v Moskvi odigrala pretresljiva častniška tragedija. V razkošnem stanovanju gardnega častnika Alekseja Verzenjeva so našli častnike Pajtkova, Sikkerja in Jusova mrtve. Ustreljeni so bili po divjem krokanju in za morila se je označil Verzenjev. »Napravili so me ljubosumnega. Hoteli so speljati mojo prijateljico Natašo Nitarovno.«

Spčetka so mu to verjeli. Potem pa je postal Nataša središče preiskave. Zasliševali so se kmalu prepričali, da dvajsetletno dekle pri zločinu gardnega častnika ni bilo neouselečeno. Končno je izpovedala, da ji je v veliko alast videti, kako se močni moški borijo za svoje življenje. Zato je pregovorila Verzenjeva, naj svoje prijatelje izzove na boj s pištolami in jih kot izvrsten strelec postrli.

Vtaknili so jo v ječo, ko so jo pa hoteli dve dni pozneje zaslišati, je ni bilo več. Dva podkupljena letniška paznika sta ji pomagala pobegniti. Istočasno so odkrili drug zločin, ki je v častniških krogih Moskve zbudil največje razburjenje. Blagajno neke stotnije gardnega polka so našli prazno. Iz nje je bilo izginilo 80.000 rubljev, ki so bili pripravljeni za evropske za manevre. Edini častniki, ki so imeli dostop do blagajne, so bili Pajtkov, Sikker in Jusov.

Med nadaljnjim zasliševanjem se je Verzenjev spomnil, da je Nataša s temi tremi častniki nekega dne sklenila zelo nenavadno etavo. Govorili so tedaj o dejanjih razbojnikov in Nataša je branila pogum teh zločincov. »Izopajte kakšno blagajno vašega polka, ne da bi vas ulovili, potem boste imeli pravico govoriti zviška o pogumu razbojnikov«, je dejala.

Tedaj so častniki res obljubili, da bodo blagajno izprosti in ji ukradeni denar izročili za en Jan. Potem bi ga spet vrnili. Nataša je njih predlog sprejela. Častniki, za katere je bila ta stvar več nego samo igrača, so ji denar prinesli in šest ur pozneje jih je dala po svojem prijatelju Verzenjevu ustreliti.

To je bil roman lepe Nataše, ki je v predvojni Rusiji zbudil ogromno pozornost. Verzenjeva so obsodili na smrt, car pa ga je pomilostil in jo šestmesečnem sedenju je smel na fronto, kjer se je hrabro bil, tako

da so mu vrnili častniški čin. Postal je celo polkovnik in je med prevratom pobegnil v Argentino.

Skoraj dva in dvajset let je od tedaj minilo. Zločine Nataše Nitarovne je bilo med tem že vse pozabilo. Nihče ni vedel, da li še živi, dokler je ni Verzenjev te dni ustrelil, ko je stopila iz svoje hiše.

Morilec se je takoj javil policiji. Iz njegove izpovedi je bilo razvidno, da je bil prišel ob koncu lanskega leta v Sydney, da tja za neko družbo nakupil ovčje volne. Povedal je, da je neprestano mislil na to, kako bi nesrečo, ki se je zgodila pred mnogimi leti, maščeval. A šele ko je prišel v Sydney je zvedel iz ust nekega bivšega ruskega mornarja, da je Nataša žena nekega upokojevega krmilarja v Dalbyju. Mirno je opravil svoje posle potem se je odpravil v Dalby in naperil brez vsake besede strelno orožje na ženo.

A NEKDOTA

Mozartu je bilo samo šest let, ko je s svojim očetom začel potovati in nastopati na klavirskih koncertih, ki so že zavoljo njegove mladosti zbujaali pozornost, a se bolj zavoljo tega, ker je genialni otrok dokazoval, da zna sijajno igrati. V gradu Versaillesu je dal koncert pred kraljem Ludovikom XVI. in njegovo soprogo, kraljico Marijo Antonieto. Mozart je nehal igrati, vstal in hotel steči k očetu, tedaj mu je na gladkem parketu spodrsnilo in je padel. Kraljica je prikočila in ga dvignila. Mozart se je v ljudno priklonil in dejal: »Lepa hvala! Prični ste, gospa... Z vami se poročim.«

VSAK DAN ENA

»Kakšna bo usoda nas ubogih krav, to ne skrbi danes nikogar več...«
New Yorkerc

Dva nova ministra Chamberlainove vlade

Malcolm Macdonald, minister za kolonije

Sir Kingsley Wood, minister zrakoplovstva

Šest let nepokopana

Pred štirimi leti je umrla v Carigradu žena imovitega Grka iz Pireja, z imenom Katarina Haivanos. Moža je ženina smrt tako pretresla, da ni pustil mrtiča pod nobenim pogojem pokopati. Žrtvoval je ogromne vsote denarja iz življenja ohranil kolikor mogoče dolgo blizu sebe.

Dva grška zdravnik, Vasiladis in Aramis, sta res balzamirala truplo, katerega so potem položili v krasno rakev s steklom, skozi katerega je mogel mož razločno videti ženin obraz. Toda sčasoma se je moral Haivanos prepričati, da vsa zdravniška umetnost ne pomaga trajno. Truplo pokojnice je začelo kazati znake razpadanja. Zato je mož sklenil sezidati cerkev. Na zmag jo je dal obložiti z dragocnim marmorjem, na notra pa jo je opremil s freskami in mozaiki. Po marmornatih stopnicah prideš zdaj k grobu, v katerem počiva lepa Katarina svoj večni sen.

Tragičen konec poroke

Po poroki angleškega elektroinženerja Charlesa Mitchella z Lolo Kandellovo v Coventryju se je primerila tragična nesreča. Ženit in nevesta sta odšla po poroki k fotografu, da napravi posnetek. Fotograf je ravno sestavljal skupino, ko se je neki dami iz svatovske družbe vnela obleka pri električni pečici. Ogenj se je razširil z neznansko naglico. Družici neveste, 23letna Eunice Taylor in 6letna Josephina Russell sta zgoreli, nevesta pa je dobila hude opekline po vsem životu. Zaradi preostanega strahu jo je popadel živčni šok ter so jo morali odpeljati v bolnišnico. Ženin je takisto v zdravniški oskrbi zaradi opeklin.

Smrt francoskega princa

V starosti 54 let je umrl na neki pariški kliniki princ Joahim Murat di Ponte Corvo. Pokojnik je bil šef bonapartistične stranke in opolnomočeni zastopnik princa Napoleona.

Advocatus diaboli

Smrtna kazen za Marto Marekovo

V obravnavi proti Marti Marekovi, ki so jo obtožili štirikratnega umora s strupom, je državni pravdnik predlagal smrtno kazen. V svojem zaključnem govoru je izjavil, da zločinke, kakršna je Marekova, še ni bilo pred nobenim avstrijskim sodiščem. To je pravo utelešenje zla, absolutno zanjkanje vsega človeškega. Poznala je vse stadije zločina in je umiranje svojega šest mesecev starega otroka naravnost uživala. Državni pravdnik je zahteval tudi strogo kazen za Jenőja Neumanna, ki so ga obtožili zavoljo sleparstva.

Med razpravo je primarij dr. Stelzer kot izvedenec podal svoje mnenje o duševnem stanju obtoženke. Čeprav je ves čas simulirala bolezn, je njemu izjavila, da psihiatriranja ne smatra za potrebno, češ da je popolnoma zdrava. »Tej izjavi se morem le priključiti«, je dejal izvedenec, »pri čemer moram k besedi »popolnoma« dodati, da je oseba, ki se napram možu, otrokom in teti vede tako, kakor se je Marekova, abnormalen značaj. Marekova je psihopatična oseba kakor vsi histeriki. Kar se tiče razuma, je ž njo vse v redu. Ker pa vodi jo človeška dejanja čustva in jih razum izvaja, je pri zločestih osebah advocatus diaboli, pravi peklenški odvjetnik zla.«

Izvedenec je nato navedel celo vrsto primerov, ki govorijo o njeni neobčutljivosti, njenem uživanju trpljenja svojih žrtv in njeni seksualni perversnosti. V njenem značaju vladajo nagoni, pred vsem pa masochizem in sovraštvo, lastnosti, ki ju opazimo pri vsakem zadržljivcu.

Podobno se je izjavil drugi izvedenec, dr. Dimitz, ki je poudarjal tudi njeno očitno neiskrenost. O duševnem obolenju ni govorila,

pač pa o izrojenosti in histeričnih primerih. Zanimivo je da kaže nagnjenost do po božnosti, a to je opaziti skoraj pri vseh zastrupeljavcih in je po eni strani praznoverje, po drugi pa neka vrsta zaščite proti morebitnemu sumu, da gre za osebo, ki sega po strupu.

Marta Marekova

Neplemenite kovine se spreminjajo v zlato

„Stare sanje alkimistov so se uresničile“ — Zborovanje kemikov v Rimu

V Rimu se vrši 10. mednarodni kongres za kemijo, ki se ga udeležuje z več nego 2500 delegati 34 dežel. Poleg italijanskega je posebno številno nemško zastopstvo, ki šteje nad 700 članov.

Kongres vodi v slavnostni dvorani Kapitola predsednik mednarodne kemične zveze in član italijanske akademije znanosti, prof. Parravano, ki je dejal v svojem uvodnem nagovoru med drugim, da se je od madridskega kongresa l. 1934. sem uresničila stara sanja alkimistov o spreminjanju neplemenitih kovin v zlato, kajti snovi brez vrednosti se spreminjajo v uporabne snovi ter omogočajo silovita podjetja, pa naj gre za raziskovanje atomov ali pa za sestavo popolnoma novih prvin, kakor avzonija in eskerija. Raziskave o spreminjanju prvin nam kažejo tudi nove možnosti za kritje čedalje bolj

rasočje potrebe človeštva po novih virih energije.

Prof. Parravano je opozoril potem na velik napredek glede umetnega izdelovanja hormonov, glede uporabe mineralnih olj poleg premoga za sestavo organskih proizvodov, glede umetne izdelave gume, ki je boljše nego naravna in glede izdelave umetnih vlaken za tkanje. Vsi ti uspehi moderne kemije, ki posegajo razen tega, da dajejo najbolj čudovite praktične uspehe, v najgloblje skrivnosti življenja in se dotikajo že najglobljega bistva stvari, dajejo človeški fantaziji svoj polet za najdržnejše razglede.

Smrtonosna granata

Blizu Trevisa je eksplodirala granata iz svetovne vojne. Ena oseba je bila pri tem usmrčena, štiri pa hudo ranjene.

Ponosni nase, pripravljeni na vse

Oddelek konjenice čal. vojske na manevrih

Kulturni pregled

Po zaključku razstave italijanskega portreta v Beogradu

Lepota je minljiva, le v umetnosti je večna — tako je pred stoletji zapisal v svoj dnevnik veliki čarovnik in mojster iz Virgila.

In kdor je imel v zadnjih mesecih priliko, da je pohitel tja dol v stolni Beograd, je mogel v par dvanajstih tretjih nadstropij muzeja kneza Pavla najti mogočnega dokaz, neizbrisno potrjeno, da je nesmrtni Leonardo zapisal veliko resnico.

Kaj je pač ostalo od čudovite vojvodinje Aragonske, kaj od čarov lepe Fornarine? Ne praska, ne pepela. A tu, po stoletjih diha iz belega karanskega marmora vsa milina lepe vojvodinje, ustnice obkroža isti nasmeh, kakor pred stoletji, ko je gledala kako se —

Francesco Laurana (1412—1503) Eleonora Aragonska

morda — v zadržani muki zviha pred njo podanik in kipar... tu si je ras platno s nezmanjšano silo vsa lepota krasne modelke, ki ji je mojster iz Urbina s smrtjo plačel ure užitek in naslada.

Lepota je minljiva — da, ničesar ne bi ostalo, da ni roka umetnikova v obupni borbi za nesmrtnost vladnila mrtvi tvorji življenja, ki tisočletja kljubuje nezaposrednemu begu vsega.

V »Jutru« št. 78, dne 3. IV. 1938 je g. B. Borko v izbrnem in klenem poročilu očrtal kulturni pomen te edinstvene razstave ter s občesom finega psihologa ocvetili vzroke zveze, oziroma vpliv dobe in značaja italijanskega naroda, ki se tako jasno odraža na razstavljenih umetninah. Pričujoče vrste imajo le namen, podati nekaj misli, vtisov, občutij z vidika sodobnega likovnega delavca.

Aranžman, Razstavo je uredil strokovnjak Benečan Nino Bartantini, stilno in pregledno neoporečno. Uspešno mu je v dokaj težkih prilikah (dvorane so nizke in razstavljeni neizbrisno) najti kar najpopolnejšo formulo prikazovanja izbora draguljev svoje velike domovine. To pa zmore le mož z ogromnim strokovnim znanjem in veliko kulturno tradicijo, ki z re in pieteto na tvorevne preteklosti. V glavnem je strogo odelil kiparstvo od slikarstva in le v par primerih (Michelangeloov Brutus, Berninijev Francesco d'Este) je postavil kip med platno, pač zaradi perspektive skozi več prostorov. Vse stene dvorane je drapiral z žametom in zamolklih barvah in tako stvoril neko resnobno, svojstveno razpoloženje. Razen par ogromnih platen je razpostavil slike na podstavkih ter jih okrenil osvetljenju primerno. Izum! (Kakšen žalosni pogled n. pr. kadar više platno v našem paviljonu eno do drugega kakor lepki na deski Alome!)

O portretu. I. Stalno se zatrjuje, da so likovni umetnosti ure štete, češ, fotografirana tehnika napreduje je orjaški koraki, plastični film je pred gurmi itd. — skratka, stroji le na pohodu — slikarji in kiparji, zaguarajte si pravčasno prostor na pokopališču! Ne trdim, da ne bi mogel spreten in inteligenten človek s kamero fiksirati prav zanimive izrazne momente človeškega lica; predpogoj je — jasno — da ga fotografiranje ni opazil. Resnica je dalje, da nam je kamera odkrila nevidne in neslutene svetove. Umetnik ji je hvaležen in rad se je po posluževal kot pripomoček. Sintezo pa aparat ni zmožen in portret je — če je res portret — sinteza človeka! — II. Portretist je najresnejši med umetniki, trdi slaven slikar; vezan je in razklan. Ako ugodí sebi t. j. ukazu umetniške resnice, bo v večini slučajev nezadovoljen naročnik. Ugodi li naročniku, zataji sebe in trpi. (Govorim o resničem portretistu-umetniku in ne o množici onih dobro plačanih modnih rokodelcev, ki so za dobre pare pripravljeni, da zagreše katerikoli umetniški naglavni greh!) Pri nas — o blažena dežela tisočletih nemožnosti! — trdi nekateri, sicer resni ljudje, da je portret kot umetnina manjvredna; navajajo najrazličnejše nebulozne razloge. Upam, da jim je bilo dano, da so si ogledali razstavo v Beogradu!

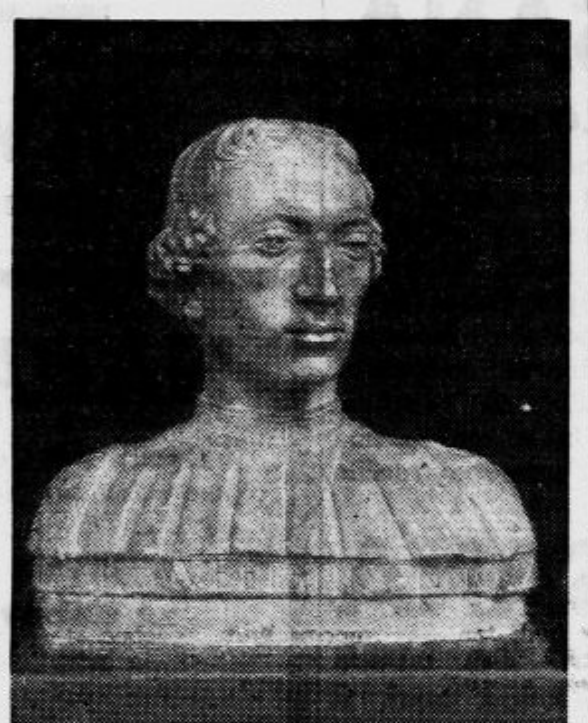
Med kipi. Grki, ki jim njihovo stremljenje po lepotnem idealu ni dovoljevalo, da bi se zaustavljali na individualni karakterizaciji posameznika, portreta kot takega niso razvili. Rimljani pa, dasi njihovi učenci osvajači in individualisti, goje portretno umetnost in jo razvijajo do zavide višine. Realisti v življenju realisti v umetnosti gledajo neizprosno stvarnosti v obraz in čimvečji karakterizaciji na ljubo se čisto prepuste nad plastiko. (Starec št. 1. deluje v svojem brezobzirnem verizmu uprav strahotno). Eden najmočnejših portretov pa je nedvomno oni Treboniana Galla. Čeprav precej poškodovan, stoji pred nami bronasti lik samozvestnega imperatorja: silen v karakterizaciji izredna obdelava ostrženih las in brade in kiparsko neoporečno — pravo ravnanje kiparske potence in simpatije do modela.

Po razsulu Cesarstva, ob zori srednjega veka portretna umetnost nekam potemni, pomaknjena je v ozadje, gubi posebno na plastičnih vrednotah. Počasi pa se zopet dviga, se odtrga vrig mračništva in se v silnem zagonu dvigne do neslutene višine — renesansa. Tu je vrhunec italijanskega plastičnega portreta. Antični ideali plastike oživijo, ljudi se polni prava mizica izkopavanja, (vstajenje bogov — da rabim to premetlo frazo) staro in zavrnjeno postaja novo: polrazpadli marmor in razbiti bron oplodita novo, veliko umetnost.

Med kipi. Grki, ki jim njihovo stremljenje po lepotnem idealu ni dovoljevalo, da bi se zaustavljali na individualni karakterizaciji posameznika, portreta kot takega niso razvili. Rimljani pa, dasi njihovi učenci osvajači in individualisti, goje portretno umetnost in jo razvijajo do zavide višine. Realisti v življenju realisti v umetnosti gledajo neizprosno stvarnosti v obraz in čimvečji karakterizaciji na ljubo se čisto prepuste nad plastiko. (Starec št. 1. deluje v svojem brezobzirnem verizmu uprav strahotno). Eden najmočnejših portretov pa je nedvomno oni Treboniana Galla. Čeprav precej poškodovan, stoji pred nami bronasti lik samozvestnega imperatorja: silen v karakterizaciji izredna obdelava ostrženih las in brade in kiparsko neoporečno — pravo ravnanje kiparske potence in simpatije do modela.

Po razsulu Cesarstva, ob zori srednjega veka portretna umetnost nekam potemni, pomaknjena je v ozadje, gubi posebno na plastičnih vrednotah. Počasi pa se zopet dviga, se odtrga vrig mračništva in se v silnem zagonu dvigne do neslutene višine — renesansa. Tu je vrhunec italijanskega plastičnega portreta. Antični ideali plastike oživijo, ljudi se polni prava mizica izkopavanja, (vstajenje bogov — da rabim to premetlo frazo) staro in zavrnjeno postaja novo: polrazpadli marmor in razbiti bron oplodita novo, veliko umetnost.

Po razsulu Cesarstva, ob zori srednjega veka portretna umetnost nekam potemni, pomaknjena je v ozadje, gubi posebno na plastičnih vrednotah. Počasi pa se zopet dviga, se odtrga vrig mračništva in se v silnem zagonu dvigne do neslutene višine — renesansa. Tu je vrhunec italijanskega plastičnega portreta. Antični ideali plastike oživijo, ljudi se polni prava mizica izkopavanja, (vstajenje bogov — da rabim to premetlo frazo) staro in zavrnjeno postaja novo: polrazpadli marmor in razbiti bron oplodita novo, veliko umetnost.

Mino da Fiesole (1430—1448) Rinaldo della Luna

Po eni strani torej oživljenje antičnega ideala, po drugi živo, tajno življenje, ki je kakor mlado vino zakipelo iz soda srednjeveškega mraku — kdaj, kje bi našel portretist ugodnejše konstelacije za svoj razmah?

En pogled v renesančno dvorano: Donatello, Settignano, Rossellino (čudoviti Palmieri) Nino da Fiesole, Verrocchio, Maiano (Mellini) — nedosežna igra gub na starčevskem licu, pogledi, Laurana (brezprimeren portret Eleonore Aragonske), pa Machiavelli, kolorirano poprsje od neznane avtorja — zvrsti se človeku v glavi, signalni bi najrajši, a vé, da ne smé; šola, šola, šola... In pa: nič novega ni pod soncem!

Izmed baročnih portretov omenjam Buonarrotijeva Bruta, ki prav za prav ni portret, je pa silna mojstrovina titanovega dela — in prav je, da smo jo mogli videti na razstavi; dalje odlični bron Vittorie (T. Rangone) in Berninijeva Francesca d'Este, virtuozno, zanosno poprsje polno fines in baročnih kapric (kodreč ob desnem licu je prava bravura!). Prostor mi je odmerjen — zaključujem z zadnjim delom: portretom duceja (Grazioti), ki vzbuja v svoji monumentalnosti in strogi oblikovitosti slutnjo novih podvigov v italijanski portretni plastiki.

(Dalje)

N. P.

„Manon Lescaut“ v ljubljanski operi

Poldrugo desetletje je minilo, odkar je šla Puccinijeva opera »Manon Lescaut« preko ljubljanskih desk. Krstila sta jo Zikova in Simenc, ljubljanka tedanjega občinstva, ki sta v glavnih vlogah s svojimi mladostnimi glasovnimi silami navduševala poslušalce predvsem pa mladino. Oni, ki jim je tedaj Manon le še v medlem spominu, se čisto ponovno radovali njene glasbe. Melodije »Bohémec«, »Tosce« in »Madame Butterfly« so se nam že tako usidrale v ušesih, da pozabljamo na njih lepoto in originalnost, pa tudi na njih plehkost, osladnost in teatersko preračunatost. Zato se nam zdi »Manon« kar nekam drugačna, čeprav na nešteti mestih spominja na poznejša Puccinijeva dela. Puccini je prišel z omenitki za to opero, ko je istoimensko delo Massenetovo želel še povedo ogromne uspehe. Baje zani niti ni pobližje vedel. Da se je tudi njegova Manon v inozemstvu uveljavila — in sicer kot prvo izmed njegovih del — je dokaz več, da je opera za odir privlačna in močnejšo napravljena.

Je prvi takti uvoda se prikupijo z bleščečim zvokom in dokazujejo skladateljevo znanje in talent v instrumentaciji. Zbor, ki je v prvem dejanju izdatno zaposlen in povezuje nastope solistov, je pisan v svežem in živahnem melodijskem gibanju ter očituje za takrat dovolj drzne prehode, že tu nalaga Puccini tudi mlademu Des Grieuxu, ki spozna kot študent prelepo Manon, naporno, toda hvaležno arizno petje. V naslednjih aktih sloni vse dejanje in petje le še bolj na glavnih vlogah. Manon je s svojo neskladno naravo ki jo razdvaja na eni strani pohlep po bogastvu, na drugi strasna in iskrena ljubica, središče dogodkov in

njih razpleta. Njeni zapeljivosti Des Grieux ne more odoliti. Vedno znova se zapleta v njene čare, ki ga z njo vedno pogube. Tako polje ravno v njegovih melodijskih vseh gorje in trpljenju brezupne ljubezni in grenkega gorja. Ne da se zanikati, da bi tudi v tej Puccinijevi operi iz mladosti ne prevladoval čuti zvok, sentimentalna melodika in veristično obravnavanje snovi. Vendar veje iz dela neka svežost, ki sloni na ljubezni do muziciranja bolj kot na preračunani teatraliki. Zato je tudi mehkost in izrazu neretko potisnjen v ozadje.

Vprizoritev z ansamblom, kakršen je sedaj upravi na razpolago, je bila tvegana. Tembolj razveseljuje je dejstvo, da je premiera v glavnem uspešna prav dobro. Ga. Vidaličeva je bila postavna, igralsko in pevsko mična in dopadljiva Manon, ne rafinirana in preračunljiva kokota, temveč neizkušena lepota, ki jo v nežni mladosti premamijo dolejšje neznane, a najhujše skušnjave, da se jim preda, ne da bi brzdala svojo prirodno nagnjenost. Partija Des Grieuxa napravila vtis, kot da je izrečno napisana za prvotnega tenorista, tako občirna je in utrudljiva. G. Franel se je je lotil pogumno in posebno v prvih dveh dejanjih zmogel nekaj težav tako bleščeče, da je žel odobravanje na odprti sceni. Problem pa je in ostane vedno isti: Dokler povec ne obvlada igranje srednje lege, tako dolgo je višina zani naporna in zveni trdo. Zato je intenzivno šolanje prvi pogoj za stalni naredek! G. Janko je oskrbel vlogo Manoninega brata Lescauta, ki se mu izborna prilaga. Propaleca častnika, ki so mu le še karte in dobičkarstvo v utoho, je pogodil slajano tako pevsko kot igralsko. Enako na mestu je bil g. Zupan, stari in bogati Ge-

ronk, ki mu denar omogoča, da svedri v svojo palačo lepo Manon, ne more si pa s njim kupiti njene ljubezni. Od ostalih sodejajočih je treba pohvalno omeniti gđ. Heybalovo, ki je v družbi z ostalimi mandonistami zapela srčkano in v mali vlogi godbenika mnogo pripomogla k toplemu razpoloženju v drugem dejanju. Vsaj približno tako naj bi bile vse manjše vloge zaslediti!

Opero Manon Lescaut sta neutrudljivo in vestno pripravljala dirigent g. Stritof in re-

žiser g. prof. Šost. Da pa je lepo uspela, je v nemali meri treba pripisati velikemu delu nositeljev glavnih vlog, ki se zavedajo, kakšen uspeh je za nje uspel nastop v tej operi, ki zahteva velike zmožnosti. Zbor še ni bil brezhiben, toda izdaten po zvoku, orkester pa je imel priliko, izkazati se v široko razpredeni predigri k tretjemu dejanju, ki jo je zaznal prav občutno. Gledalcem bi bilo ustreženo z boljšo masko g. Frandla! P. B.

S P O R T

Hitrostne krožne dirke z motorji bodo v nedeljo popoldne na znani podutiški progi

Kakor smo kratko že opozorili, bo v nedeljo dne 22. t. m. na podutiški krožni progi brzinska motorna dirka za jugoslovensko medklubsko prvenstvo. Dirka se bo vršila v smislu mednarodnega pravilnika F. I. C. M. Proga meri 8 km ter se bo vozilo v smeri v levo.

Kategorije motorjev so razdeljene naslednje: 1. sportni motorji, 2. turni motorji, 3. ekonomični ali ljudski motorji do 100 cm. — Sportna kategorija se razdeli v nadaljnje razrede: a) do 250 cm brez razlike na njihovo konstrukcijo, b) do 350 cm, c) do 500 cm. Turni motorji se delijo: a) do 250 cm, b) do 500 cm in c) preko 500 cm.

Ekonomični ali ljudski motorji: V tej skupini lahko startajo motorji, katerih vrednost ne presega po katalogu Din 7.000. — Njihova prostornina nikakor ne sme presegati 100 cm.

Prijave sprejema klubov načelnik dr. L. Čampa, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 4. do dne 20. t. m. ter g. Kovačič Drago, Ljubljana, Tyrševa c. 34. Prijavnina je Din 25. — Izjemoma pa se bodo sprejemale prijave tudi do sobote zvečer, toda le proti dvojni vpisnini. Start in cilj bo postavljen pred šolskim postopjem meščanske šole v Zg. Siški. Start je v vseh kategorijah stoječi, z nevzganim motorjem. Startni red: Točno ob 14. bodo startali ekonomični motorji, ob 15. turni, ob 17. pa sportni.

Ekonomični motorji bodo startali skupno ne glede na število vozačev ter bodo vozili po šest krogov, skupno 48 km. V turni kategoriji bodo startali najprej motorji preko 500 cm v naslednjih 30 sek. motorji od 250 do 500 cm in naslednjih 30 sek. motorji do 250 cm. Vozili bodo brez razlike na razred osem krogov t. j. 64 km. Sportni motorji bodo startali točno ob 17. motorji od 250 do 500 cm v strunji skupini, 30 sek. za tem motorji do 250 cm. Skupine od 250 do 350 cm in 350 do 500 cm bodo vozile 15 krogov, to je skupno 120 km, skupine do 250 cm pa 12 krogov t. j. 96 km.

Vsi vozači morajo nositi v treningu in bo jutri popoldne kakor tudi med dirko, zaščitne čelade. Maksimalni časi so določeni.

Kolesarski dan v Slovenjem Gradcu

Nedelja je bila v Slovenjem Gradcu ponovno v znamenju kolesarskega sporta. Dopoldne je bil v posebni sobi Sokolskega doma občni zbor Koroške kolesarske župe, katerega so se polnoštevilno udeležili vsi delegati včlanjenih klubov. Letošnji župni prvak je član »Mislinja« g. Janko Gregorič. Lani je župa priredila svojo I. sportno tombolo, katere čisti dobiček je v propagan-

dne svrhu razdelila med svoje člane. Vsa poročila so bila soglasno sprejeta, nakar je bil s majhnimi izjemami izvoljen ves dosedanj odbor.

Dopoldan je bila ob pol 14. izpred Sokolskega doma otvoritvena kolesarska dirka SK »Mislinja«. Na startu so bili dirkači iz Mežice in Slovenj Gradca. Slovenji so startali na 26 km dolgi progi Slovenj Gradec — Mislinja in nazaj z naslednjimi uspehi. 1. Franc Vuclovnik (SK »Korotan«, Mežica) 54 min; 2. Franc Šantin 54:35; 3. Ivica Ščetinec 58 min; 4. Karl Sekavčnik (vsi SK »Mislinja«) 58:36.

Seniorska proga je bila dolga 31 km in je vodila iz Slovenj Gradca v Gornji Dolif in nazaj. Rezultati so bili: 1. Janko Gregorič 59:30. 2. Franc Pieterski (oba SK »Mislinja«) 59:58. 3. F. Končan (SK »Korotan«) 1:01.

Na startu in cilju se je zbralo precejšnje število gledalcev, ki so z živim zanimanjem pričakovali dirkače. Organizacija je bila na višku, posebno služba na progi, ki sta jo z motornimi kolesi opravljala gg. Čop in Stumberger, je bila brezhibna.

Kolesarjem in motociklistom!

Vsi k sprejemu zemskih ostankov pok. Franja Gregla!

Popoldne ob 14. prispe na poti s Krasa v Zagreb avtofurgon z zemskimi ostanki ljubljene hrvatskih kolesarjev in sportnikov, pokojnega FRANJA GREGLA. 22 let je goriska zemlja, prepeljena s krvjo naših fantov izva vojne vihre, hranila v sebi zemeljske ostanke tega hrvatskega sportnika, ki si je s svojim velikim udejstovanjem priboril neverljive zasluge za jugoslovensko kolesarstvo. V sovražni bitki je leta 1916. strmoglavil s svojim letalom in ostal kakor toliko drugih na bojnih poljanah na Goriskem. Njegovi hrvatski tovariši pa niso hoteli pustiti, da bi njihov ljubljenec še nadalje počival daleč za mejo svoje rodne grude; ne, delali in delali so tako dolgo, dokler niso dosegli cilja in ostanke pokojnega Gregla prepeljali v domovino, kjer bo počival v njihovi bližini.

Slovenski kolesarji in sportniki! Dolžnost nas vseh je, da dragega hrvatskega sportnika v čim častnejšem številu sprejmemo in se mu poklonimo. S položajno žalnega venca in s primernim nagovorom ga bomo sprejeli danes ob 14. pri mitnici na Tržaški cesti (konec Viča), nakar ga sprejemo skozi Ljubljano, da ga njegovi ožji tovariši odpeljejo dalje v njegov rojstni Zagreb, kjer bo v nedeljo dopoldne najsvetaneje položen v domačo grudo na Mirogoj.

Komemoracijska maša za pok. Greglom bo v nedeljo okrog 9 v cerkvi sv. Jožefa v Ljubljani, kamor se vabijo k udeležbi vsi slovenski kolesarji.

na vsa novejša kopališča v Nemčiji. Ta novost zahteva sicer precejšnjo investicijo, ni pa ustrašila uprave kopališča, da bi zadovoljila vse kopalce, pri čemer je pripomogla tudi mestna občina Ljubljanska.

Drugi in tretji pogoj vode je čiščenje in ogrevanje. Vse to je omogočeno s filtri in ogrevalnimi napravami, ki jih imata v Jugoslaviji edino Ilirija in Rogaska Slatina. Za čiščenje vode se uporablja filtrirne naprave, ki vodo z dodatkom določenih kemikalij popolnoma očistijo, na kar se voda še desinficira. Stalno kontrolo nad čisto in zdravo vodo vrši Higijenski zavod v Ljubljani.

Tretji pogoj, to je toplina vode nad 20°, je izpolnjen s stalnim ogrevanjem vode. To tudi omogoči predčasno odprtost kopališča, da je le zrak zadostno tople. Glede čistote in toplote vode bo kopališče pod stalno kontrolo strokovnjakov ing. Stanika Bloudika in ing. Stanika Mačka.

S tem je postalo kopališče Ilirija v Ljubljani popolno tako glede bližine, kakor tudi glede vode in ostalih udobnosti za kopalec.

V nekaj vrstah

Danes ponoči je mimo Ljubljane potovala v Genovo

naša državna nogometna reprezentanca, ki bo v nedeljo tamkaj igrala proti Italiji. Moštvo bo razen levega krila nastopilo v enaki postavi kakor je pred 14 dnevi igralo proti Rumuniji, odkoder je prineslo četrto mesto, pa vendar pomembno zmago. Na levem krilu bo namesto Šarica igral Perlić, ki bo nalašč za to prišel iz Francije v Genovo. Sestava naše reprezentance glede na sedanjo formo igralcev in klubov ni najbolj posrečena in je pač težko reči, kako bo na tujih tleh dostojno zastopala naš nogomet proti trenutnemu svetovnemu prvaku. Naša reprezentanca bo iz Genove v teku tedna potovala preko Pariza v Bruselj, kjer bo 29. t. m. igrala še naslednjo meddržavno tekmo z Belgijo.

Na zadnji seji upravnega odbora JNS so bili sprejeti nekateri

važni sklepi

— razen onega glede sestave naše državne reprezentance za Genovo. Nogometni savez je med drugim prepovedal igralcem Gradjanskoga, ki so določeni v državno reprezentanco, da bi s svojim klubom nekaj dni po genovskih tekmah igrali prijateljsko tekmo z Ambrosiano v Milanu. (Gradjanski je zaradi tega stopil v stik z milanskim klubom, da bi se ta tekma odgodila). — Savezni delegat na tekmah BSK — Concordia v Zagrebu je ugotovil, da so se številne vstopnice za to tekmo prodajale po dvakrat. Ker je dokazano, da zadene krivda za to deloma tudi funkcionarje Concordije, je bil ta klub kaznovan z globo 1.000 din. — Načelni sklep je bil sprejet nato glede predhodnega odigranja ne-

katerih igralnih tekem iz zadnjega kola. Savez je namreč odredil, da se mora 18. in zadnje kolo teh tekem med vsemi klubi brez izjeme odigrati na dan 5. junija. Pri zadnji so Ljubljana in BSK, ki sta hotela igrati šele 9. junija, Slavija in Concordia, ki sta hotela zaključiti tekmovanje že to nedeljo, kakor tudi Hajduk in Jugoslavija ter Hašk in Jedinstvo. JNS je s tem sklepom popolnoma pravilno onemogočil vse mogoče kombinacije, ki bi bile izvedljive glede na odločilno važnost tega zadnjega kola. Saj je znana stvar, da bodo šele te tekme odločile o vrstnem redu na treh prvih in treh zadnjih mestih.

V Ptiščanih se je končalo tekmovanje za svetovno prvenstvo v sabljanju, na katerem je zmagala Italija. Nadaljnja mesta so zasedle Francija, Češkoslovaška, Rumunija in Jugoslavija. Udeležba na tem tekmovalju je bila iz razlogov, ki niso sportnega značaja, manj zadovoljiva. O nekaterih podrobnostih teh tekem bomo še pisali.

Danes bosta v Zagrebu odigrana prva dva singla v teniskem tekmovalju za Davisov pokal med Anglijo in Jugoslavijo. Postave še niso znane, verjetno pa je, da bo za nas le lahko igral Puncić, ki se je že dovolj popravil po boleznih. Vsekakor bi bila situacija brez njega za ugoden izid tega srečanja komaj zadovoljiva.

SK. Amater — SK. Jadran. V nedeljo 22. t. m. bo imel SK. Amater v gostih moštvo Jadrana iz Ljubljane. Enajstotica je znana po svoji fah igri, s katero je ob vsakem gostovanju zadovoljila sportno občinstvo. Ker nametava Amater svojo napadna vrsto precej pomladiti, obeti biti telma prav zanimiva. Zato se vabi sportno občinstvo, da obišče to prireditev, ki se bo pričela ob 16.30 na igrišču SK. Amaterja.

Članstvu SK. Ilirije! Upravni odbor priporoča vsemu članstvu, da se udeleži pogreba soustanovnika in dolgoletnega člana Ilirije g. dr. Ivana Laha. Sprevod bo popoldne ob 15. izpred Narodnega doma. Uprava SK. Ilirije.

SK. Marš. Drevi ob 20. sestanek juniorskega moštva na običajnem mestu. Zaradi gostovanja za vse jun. obvezno. — Magister — sigurno! Načelnik.

SK. Slavija. Drevi ob 20. važen sestanek vseh nogometašev zaradi gostovanja. Prosim vsi sigurno in točno! Tajnik I. STK Mošta. — Drevi sestanek, po sestanku seja.

SK Trbovlje sklicuje redno sejo v ponedeljek 23. t. m. ob 19.30 v klubskih prostorih pri Božiču. Po seji sestanek Igračev I. II. in juniorskega moštva.

Iz Ptujja

— Najstarejša oseba v ptiškji okolici je ga. Vertnikova Margareta, rojena leta 1846. v Globasnici na Koroškem. Poročila se je v starosti 22 let z mlinarjem Antonom Vertnikom. Zakonca sta imela sedem otrok, izmed katerih živijo še štirje. Vertnikova prebiva pri sinu Simonu, najmlajšemu tako zvanega Oršičevega mlina v Ptujju. Kljub svoji visoki starosti bere še brez napačkov. Ima tudi zelo dober spomin in rada pripoveduje razne dogodke iz svojega življenja. Posebno zanimivo je njeno pripovedovanje iz otroških let, ki jih je preživela na Koroškem. Ko je štela 10 let, se je peljala prvič z vlakom, in sicer na pravkar tedaj odprtih železniški Maribor — Celovec — Franzensfeste.

— V gozdu se je ponesrečil 63-letni kočar Koletnik Jože iz Velikega vrha v Halozah je v gozdu nalagal grmovje in listje. Ko se je proti večeru z vozom vračal proti domu, se je voz na slabi poti prevrnil, pri čemer je Koletnik padel pod voz in dobil hude notranje poškodbe. Ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico.

Iz Trbovelj

— Promocija. Danes bo promovirana za doktorja filozofije na dunajski univerzi gđ. Marjana Baumgartena, hčerka uglednega rudniškega zdravnika g. dr. Baumgartena. Mladi doktorici naše iskrene čestitke.

RADIO

Petek, 20. maja

Ljubljana 11: Soliska ura: Po Grškem (gđ. Julija Sušteršič). — 12: Iz naše domovine (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Radijski orkester. — 14: Napovedi. — 18: Zenska ura: Domača keramika (gđ. Dana Pajnič). — 18.20: Lucienne Boyer poje (plošče). — 18.40: Francoščina (dr. S. Leten). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: Spor Dubrovanov s rasko carico Katarino II. — 19.50: O mednarodnem gimnastičnem nastopu v Ljubljani. — 20: To in ono (plošče). — 20.30: Mozartova ura. Sodelujejo g. V. Janko, g. S. Banovec in Radijski orkester. — 22: Napovedi, poročila. — 22.30: Angleške plošče.

Sobota 21. maja

Ljubljana 12: Zveneti ringaraja (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Plošče. — 14: Napovedi. — 18: Prens promenadnega koncerta. — 18.40: Strokovno solstvo gradi temelje načrtne gospodarstvu (inž. arh. R. Kregar). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Tragico navdahnjenega Filipa Višnjiča. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O znanjstvi politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Prednja bil mesec maj (V. večer muzikomedijantov). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za konec tedna igra Radijski orkester.

Beograd 16.45: Plošče. — 17.20: Narodna glasba. — 20: Narodne pesni. — 21: Iz slovenskih oper. — 22.15: Plesna muzika. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20: Prens opere iz Nar. gledališča. — Praga 20.55: Koncert orkestra in mladinskega pevskega zbora. — 22.15: Plošče. — Varšava 20: Mandoline in perci. — 21: Plesna glasba. — 21.30: Radijska fantazija. — 22: Ples. — Sofija 17: Laha, komorna in narodna glasba. — 19.30: Violinski in klavirski koncert. — 21.40: Laha godba in ples. 22.30: Orkester. — Dunaj 12: Orkester. — 16: Veselo kopališko življenje. — 18.15: Šramil. — 19.10: Pevska ura. — 20: Pester glasbeni spored. — 22.30: Laha godba in ples. — 24: Kakor Berlin. — Berlin 19.10: Opera na glasba. — 20: Pester glasbeni večer. — 22.30: Laha godba in ples. — München 19.10: Mali orkester. — 20: Zebavni večer. — 22.10: Ples. — 24: Nočni k. — Stuttgart 19.15: Zebavna urica. — 20: Majsko veselje. — 22.30: Plesna muzika. — 24: Koncert velikega in malega orkestra.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

Zgodovinski roman

Ali je cesarica ali njena dvorna dama kaj izblebela? Vsekako je Duroc že drugo jutro zvedel vso reč ter jo povedal Napoleonu. Cesar se ni hudoval zaradi tega. Slika žensk, ki sredi noči kakor neumni dirjati po gradu, ga je samo zabavala. Vendar je sprejel to pustolovščino za dober nauk. Da bi se ognil vsakega škandala, je sklenil, da poslej ne bo več sprejemal prijateljice v Tuilerijah, ampak bo hodil k nji. To je storil manj iz obzirnosti do cesarice kakor zato, da bi prizanesel grofici Walewki vsakršno presenečenje in vsakršno žalitev.

Povsem novo čustvo do nje ga je bilo prevzelo: čustvo spoštovanja.

Do tistih dob žensk ni bogve kaj razumel, čeprav mu je njih družba godila. Bal se je njihovih spletk ter jih je imel vse za neumne, lahkomiselne ali kupljive. Njegovi prvi stiki z njimi, sredi sveta, ki je bil od revolucije in vojn ves razrvan, so mu bili odkrili samo brezpravje, ki se je upiralo njegovemu korzičanskemu smislu za bodočnost. — Ko je postal vsemogočen, je bila ustreljivost, ki jo je srečaval povsod, kjer koli je ustavil oko, še utrdila njegovo slabo mnenje o ženskah. Dolgo časa je čislal samo eno ženo, ki je bila zaradi svoje visoke npravnosti vzlic svojim napakam resnič-

no vredna časti: signoro Leticijo, svojo mater, ker je bila v nesreči in nevarnosti pokazala neustrašno srce in se v bistvu niti potem ni izpremenila, ko je sin postal cesar.

Marija Walewska mu je s svojim pokolenjem, z okolnostmi svojega padca, s svojim sedanjim zadržanjem, s tem, da nikakor ni mislila stopiti v osredje, s svojo odkritosrčnostjo in nežnostjo mahoma odprla razgled na obzorje, ki si ga je dotlej sam zapiral. Strmel je ter se čutil pomlajenega in boljšega: ljubil je.

Skoraj vsak večer po skupnem obedu z Jožefino, pri katerem je bil cesar — v največjo radost cesarice, ki sta jo že pogled njegovih oči in smehljaj njegovih ust osrečevala — zaradi misli na svojo nagodo kar najboljšo volje, je v črnem fraku, časih sam, največkrat pa z Durocom, zapustil Tuilerije. Voz brez cesarskih znamenj, ki ga je vozil njegov zanesljiv kočijaž Cezar, je že čakal.

»Houssayeve ulice«, je rekel Duroc.

Voz, ki sta ga vlekla dva brza dirjača, je zdrdral proti tistemu koncu mesta, ki še ni bil posebno zazidan. Cesar je ob vstopu v slepo ulico stopil iz kočije in sam s svojim ključem odklenil hišna vrata. Duroc je peš odšel, ali je pa ostal v vozu, kadar je imel Napoleon namen, da se vrne spat v Tuilerije. V takih primerih se je zavil v svoj plašč, se ugodno zleknil po blazinah in zadrmljal, vedoč, da cesarja ne bo zlepa na izpregled.

Hiša, kjer je stanovala Marija Walewska, je stala, kakor je bil že Fouché povedal, med dokaj velikim dvoriščem, ki so ga obdajala stranska poslopja in hlevi, in med majhnim parkom, urejenim

po angleškem okusu. Lepa drevesa so rasla okoli trate, sredi katere je stal kip iz prejšnjega stoletja: Flora, boginja cvetlic.

Hiša je bila preprosta, a dobro razdeljena. V pritličju si prišel iz prostorne veže v dva salona in v obednico, opravljeno v pompejskem slogu, ki je bil tisti čas velika moda. V prvem nadstropju je bila knjižnica, dve veliki sobi in zelo prijeten prostor, opet z belim, črnozoričastim kašmirjem, kjer so stali turški divani, klavcimbali, pisalna miza in slikarsko stojalo. Parketna tla so bila pokrita z debelimi preprogami.

Tu je bila Marija Walewska skočja zmerom. Skozi okna je imela širok razgled v zeleno naravo. Brala je, slikala, igrala bolj s čustvom kakor z umetnostjo italijanske in francoske opere, Gluckove skladbe in posebno tudi Mozarta, ki ga je ljubila nad vse druge mojstre.

Zivela je zelo samotno. Občevala je skoraj le s svojo spletno Dašo, svojo nekoliko čudaško in vzkipljivo svakinjo, kneginjo Jablonowsko, ki je bila prišla pogledat v Pariz in se zdaj ni mogla ločiti od nje, ter s svojim bratom Teodorjem Laczinskim. Ta je bil precej omejen dečko, ki v svoji nudi uniformi poljskih kopanikov od sreče ni vedel kod ne kam. Vsak teden se je po Napoleonovem ukazu dr. Corvisart prepiral o zdravju Marije Walewske, ki je bilo sicer izvrstno. Pogosto so prihajali Duroc, Ornano ali Filip de Ségur, ki so ji prinašali pisma od cesarja in jo vpraševali po njenih željah.

Marija pa ni imela nobene želje — kvečjemu to, da bi videla Napoleona in da bi bila pri njem. Da-

rija, naslove in denar je odbijala. Niti ni bila nič črna, niti ne zapravljava. Prav tako malo si je belila glavo zastran prihodnosti, saj si je brez ljubeča še misliti ni mogla. Da je bil le on pri nji — to ji je zadostovalo. Tedaj je oživela.

V Napoleonovi bližini je čutila dihanje njegovega junaštva. Njegove vroče, nujne besede, njegova zmerom bečeva volja, gospodovalna oblast nad stvarmi in bitji, ki je žarela iz njega — vse to jo je omamljalo. Tedaj ni bila več neznanca, mlada žena, kakršna se je zdela tujim ljudem; govorila je, razpravljala in se navduševala za misli, za dogodke in celo za ljudi. Se to se je dogajalo, da je oporekala cesarju, in mnogokrat ga je s svojo pošteno vero in svojo vztrajnostjo pripravila do tega, da se je pridružil njenemu mnenju.

Z zamolkim in čudnim glasom je Napoleon časih deklamiral kitice iz spevov svojega najljubšega pesnika Ossiana. Marija pa ta pesnik ni posebno ugajal. Pust in nabuhel se ji je zdel; veliko rajša je imela Vergila in Homerja, ki ju je dobro poznala. Neredkokdaj sta se dolgo časa pričkala o tem. Nato se je mahoma premislila; stopila je h klavcimbali in zaigrala kratek napjev.

Malokdaj je govorila o politiki. Zanimala se je zanj z vsem svojim živahnim umom, a zadovoljevala se je s tem, da je poslušala Napoleona, kadar ji je našteval svoje armade, razvijal svoje zvezne in vojne namene ter razlagal svoje večne sanje o vladi nad vso Evropo, iz katere je hotel izključiti samo Anglijo. Bil pa je predmet, o katerem se ji je dajal pogosto in rade volje poučevati. Ta predmet, je bila Poljska.

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge à 4% do 5% po dogovoru. — Nove vloge in stare vloge izpod 5.000 Din se na zahtevo vsak čas v celoti izplačajo. — Nedvignjene stare vloge izpod 5.000 Din se bodo smatrale s 1. majem 1938 za nove vloge. VZAJEMNA POSOJILNICA DAJE KRATKOROČNA POSOJILA.

MALI OGLASI

Službo dobi
Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Postrežnico
izvečano v posravljanju
boljšega stanovanja, za do-
poldne (brez obeda), izče-
no. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Natančevce«
12457-1

Čevljarški pomočnik
dober delavec, dobi takoj
delo. Jerovec, Puharjeva 1
12457-1

Železokrivca
sprejme gradbeno podjetje
Ing. Umek, Ljubljana, Tur-
nogradska 4.
12462-1

Krojaška pomočnica
mladega, — potrebujem za
stalno. Kovačič, Zagreb,
Ljubljanska c. 21.
12468-1

Dekle
iz boljše družine, ki zna
samostojno kuhati in go-
spodinjiti, dobi zaposlenje.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Nemka k otroci«
12457-1

Pisarniško moč
sprejemno v službo s ta-
kojnim nastopom. Pogoji:
popolno obvladovanje v go-
voru in pisanju ali nemščine
ali slobovščine. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod šifro
»Marjiv in zanesljive«
12438-1

Raznašalka
mlajša, pridna in zanesljiva
dobi mesto v boljši trgovini.
Ponudbe pod »Raznašalka«
na ogl. odd. Jutra.
12451-1

4 plesk. in slik. pomočnike
sprejem takoj. — Jenc,
Bled.
12441-1

Krojaška pomočnica
mlajša moč, sprejem takoj.
Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
12453-1

Vajenci (ke)
Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Za 15 let
starega sina
absolventa meščanske šole,
iščem mesto v mešani trgo-
vini. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod šifro »Posten in
priden«.
12445-44

JANKO TIČEK IN NJEGOV OČE

91

Ves besen se je ubogi kmet pobral ter
jel obdelovati očeta s petami. Toda oče
ga je kaj spretno ujel za nogo, jo stisnil
pod pazduho in se spustil z njo v tek,
tako da je moral kmet po drugi nogi
skakati za njim.

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Beli semiš čevlji
skoraj popolnoma novi, z
nizko peto za deklico 13
let, prodam za din 60.
Ogledati v ogl. odd. Jutra
12443-6

Aparate in pribor
za trajno ondulacijo Dila
za gotovino in odplačilo
po povoljnih pogojih —
Josip Pavličič, Zagreb, De-
šičeva 76.
12030-6

Dalije, gladijole,
begonije, potonke, kane,
lilije, iris, vse originalne
holandske gomolje, nudimo
velike pomne sezone po zni-
žanih cenah. Priporočamo
tudi cvetlično seme za po-
letje. Sever & Komp., Ljub-
ljana.
12333-6

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Vsakovrstno pohištvo
tudi starodavno in vse dru-
go kupuje Golob, Gallo-
sovo nabrežje 29, Ljubljana
12473-7

Avto, moto

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Motor Opel
500 ccm, nov, vožen 3.500
km, ugodno prodam. Naslo-
v v vseh poslovalnicah
Jutra.
12460-10

Chevrolet limuzino
modro, v izvrstnem stanju,
ugodno prodam. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Takoje«.
12393-10

Motorno kolo
malo rabljeno, v brezhib-
nem stanju, 260 do 350
ccm, kupim. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod šifro
»Takoje plačilo 99«.
12188-40

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Kupci koles!
Oglejte si tovarniško zalo-
go v javnem skladišču
Turk, Kotnikova 12, poleg
elektrarne, Jerše Leo.
12467-11

Kampa, kam?

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Pripeljal sem
najboljše belo in črno vin-
sko kapljico, kar jo pre-
more šibeniški okraj. Se
priporoča Stofla pri Levu.
12446-18

Obrt

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Trajna ondulacija
barvanje, beljenje las, pro-
vratno garantirano »Striga-
Miklošičeva, pri kolodvoru.
12452-30

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Vloge
na knjižice in tekoče raču-
ne obrestujejo najugodnejše

posojila
dajejo proti zadostnemu
kritju

vrednostne papirje
kupujejo, prodajajo, lom-
barizirajo in posojajo:

Hranilnica
dravske banovine
Ljubljana — Maribor —
Celje — Koper —
12450-16

Bančno kom. zavod
MARIBOR
Aleksandrova cesta 40
kupi takoj in plača
najbolje
različne knjižice
bank in hranilne
vrednostne papirje:
3% obveznice doma-
ne in tujne države
valute vseh držav
Prodaja srebrne državne
razredne loterije
174-16

Posest

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Posestvo
34 orolov, 6 orolov gozda,
ostalo njive, travniki in sa-
dovnjak pri Sv. Marjeti,
napredaj. Natančje pri
Drevesniku. Praprotnikova
10, Maribor.
12463-20

Dvostanovanjsko

hišo
podkleteno, z vrtom, pro-
dam. — Potrebna gotovina
40.000 din. Vprašati J.
Knez, orožnik v p. Breg-
Ptuj.
12347-20

Stanovanje

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Vilo
oddam v najem skupno ali
separatno, 2 komfortni sta-
novanji. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Šiška«.
12461-21

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo, iščem v bližini
kasarne vojske Miliča ali
enosobno stanovanje za 1.
junij. Poslati ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod značko
»Reden plačnik«.
12466-21a

Stanovanje
iščem za takoj, 4-sobno, s
kopalnico in priključki,
po možnosti z vrtom, blizu
centra. Pisarne ponudbe s
ceno na Bata, Ljubljana.
12455-21a

Soba odra

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Soba
oddam 1 ali 2 gospodoma.
Cesta 29. okt. št. 9 p. l.,
vrata št. 5.
12444-23

Zivali

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Zelen papagajček
je ušel. Sliši na ime Cici.
Proti nagradi oddati: Ga-
jeva 8, Ravnikar.
12456-27

Informacije

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

Preklie
Ker moja žena Katarina
Singer ne živi več z menoj,
ne plačam nobenih računov,
ki jih naredi odlej. Roko
Singer, Jesenice.
12442-31

Dopisi

Beseda 1 Din. davek 3
Din za štiro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanj-
še zmesek 17 Din.

»ZZ«
Dvigni pismo in nujno od-
govori.
12435-24

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Priloge — Svetolikarica

Dvignite v oglašnem oddelku dospel ponudbe.

Agilen, Bolji dr. uradnik,
Bodočnost 111, Brez otrok,
Dalmacija, Delovna 22, De-
narni zavod, Dama 50, Do-
bro ohranjen 7, Družica,
Denar, Gorski kotar, 1. ju-
nij 1938, Izredna Ljubljena,
Kavcija 3000, Kolizejski
kraj, Kuharica, Krasno po-
sestvo 7774, Kakor novo,
Lovski foks, Ljubljana, Lep
zračaj, Lepa hiša, 16. maj,
Mecenes, Motor, Medsebojni
na pomoč, Majnik, Marljiv,
Nuina gotovina, Nesrečna,
Odkritosrčnost, Potrebna
gotovina 50.000 din, Po-
mlad 5, Plačam takoj 7,
Promet, Praktikant, Plo-
dosni dobiček 25.000, Po-
štenje tajnost zanjčena,
Plačnik toča, Podjetje,
Resnost 30, Resno delo,
Sposobnost 333, Sem v
Ljubljani, Angela Grošič,
Stalno 777, Salon, Stalnost,
Smarica, Sirota, Srednjih
let, Simpatija 1000, Samo-
stojen poslovodja, Tudi iz-
ven Ljubljane, Takoj v go-
tovini, Tobomos, Tišina,
Tuje, Tekom maja, Takoj-
šnje plačilo 9977, Tudi
zmožna začelnica, Udobno
življenje, Ugodna prilika
555, V lepo bodočnost,
Vračna in čista, Zvesta
žena, Zadovoljnost, Zvesto-
ba, Zlate roke, zvesto srce,
Z. Z., 101.

KHASANA
RDEČILO za USTNE
daje Vašim ustnam takoj
svež izgled in polepša Vaša
usta. Khasana rdečilo za
ustne ne pušča barve, je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube; enkratna
uporaba dnevno zadostuje.
Med 8 različnimi barvnimi
toni izbere lahko vsaka dama
za svoj tip primerno rdečilo
za ustne.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA LICA
je lepota krema dame, ki
daje licem živahen in mla-
dostno svež izgled. Khasana
rdečilo za lica se prilagodi
individualno vsakemu barv-
nemu tonu kože. — Tudi
Khasana rdečilo za lica je
odporno zoper slabo vreme,
vodo in poljube.

KHASANA
RDEČILO ZA